VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten lisenäinen työväenlehti

No. 55 — Vol. L vuosikerta Sudbury, Ont. Tiistai, toukok. 10 p. 1966 — Tuesday, May 10, 1966

Kiina räjäytti I vetypommin

Pekingin kolmas atomiaseräjäytys; "Kiina ei käytä niitä koskaan ensimmäiseksi"

Peking. — Kiina räjäytti tänään vetypommin, tiedoitti uutistoimisto Uusi Kiina maanantaina.

Mainitun uutistiedon mukaan vetypommi räjäytettiin ilmassa Kiinan länsiosassa, kello 4 ip. paikallista aikaa (3ap EDT).

Se oli Kiinassa kolmas atomiräjähdys. Ensimmäinen tapahtui lokak. 16 pna 1964 ja toinen toukokuun 14 pnä 1965.

Uutistoimisto Uusi Kiina sanoi maanantaista räjähdystä uudeksi ja tärkeäksi saavutukseksi, mikä voimistuttaa Kiinan kansan puolustusta ja suojaa maailman rauhaa.

Tätä ennen ainoastaan Yhdysvallat, Neuvostoliitto, Britannia ja Ranska ovat valmistaneet vetypommeja. Täten Kiina on nyt viides jäsenvalta ns. atomivoima-klubissa.

Kiinan kaikki atomiaseräjähdykset on suoritettu Sinkiangissa, millä on yhteinen raja Neuvostoliiton kanssa.

Neuvostoliiton uutistoimisto TASS välitti lyhyen uutistiedon tapahtumasta ilman mitään komenteja.

Yhdysvalloissa sen sijaan kiinnitettiin tapahtumaan suurta huomiota, vaikka ulkoministeriöstä annettiin räjähdyksen merkitystä vähekyviä selityksiä. Ulkoministeri Dean Rusk sanoi olettavansa, että Kiinan nyt suorittamalla räjähdyksellä ei ole poliittisesti puhuen sen suurempaa merkitystä ja kantavuutta kuin mitä oli sen ensimmäisellä räjäytyksellä.

Kiinan toimesta ilmaistiin asiasta voittohenkisiä lausuntoja selittämällä, että "Kiina suorittaa rajoitettuja ydinasekokeita vastustaakseen Yhdysvaltain imperialismin ja sen kumppanien ydinasekiristystä."

Näiden kokeiden tarkoituksena, sanoi uutistoimisto Uusi Kiina, vastustaa "USA-NL-kumppanuutta atomiasemonopolin ylläpitämiseksi ja sabotoidakseen sorrettujen kansojen vallankumouksellista taistelua. Kiinan kansan hallussa olevat atomiaseet rohkaisevat suuresti kansoja, mitkä taistelvat urheasti vapautensa puolesta samalla kun ne antoivat panoksen maailmanrauhan hyväksi.

"Me julistamme pyhästi kerran uudelleen, että Kiina ei käytä missään eikä minkäänlaisessa tilanteessa ydinaseita ensimmäiseksi. Kiinan kansa toivoo vakaasti ettei ydinasesota puhkea."

VIIME TIEDOT

Ottawa. — Entinen oikeusministeri Davie Fulton sanoi maanantaina tuomari Spencen tutkijakomissiolle antamassa todistajalausunnon yhteydessä, että entisen puolustusministerin Pierre Sevignyn suhteet Gerda Munsingeriin aiheuttivat Canadalle turvallisuusriskin. Hän oli kuitenkin pari vuotta sen jälkeen samassa hallituksessa Sevignyn kanssa sillä perusteella, että pääministeri John Diefenbakerin harteilla oli ratkaisu siitä, kuka on hänen hallituksensa ministerinä, selitti mr. Fulton.

Pariisi. — Ranskan presidentti de Gaulle osallistui Saksasta saadun liittolaisten voiton 21-vuotispäivän juhlallisuuksiin maanantaina. Useita tuhansia henkilöitä kokoontui Avenue des Champs-Elyseesin varrelle nähdäkseen presidentti de Gaullen ajavan ohi tässä voitonparaatissa. Presidenttiä tervehdittiin väkijoukon toimesta "Viva de Gaulle"-huudoilla ja presidentti vastasi siihen kädenheilutuksella ja hymyllä.

Lontoo. — Noin 23,000 brittiläistä "perhelääkäriä" hyväksyi eilen hallituksen ehdotuksen, jonka mukaan lääkärit tulevat saamaan noin $3,900 palkankorotuksen kahden vuoden aikana.

Kiinan ja Albanian 'maailmanrintama' puheen kohteena

Tokio. — Kiinalaisjohtajat suosittelivat viikon vaihteessa maailmanlaajuista yhteisrintamaa Neuvostoliiton ja Yhdysvaltain "pyhän liiton" murskaamiseksi.

Kiinan kommunistisen puolueen pääsihteeri Teng Hsiao-Peng sanoi perjantai-iltana, että Neuvostoliitto ja Yhdysvaltain "keräävät kaikenlaisia hirviöitä vastavallankumoukselliseen 'pyhään liittoon' yrittäessään eristää Kiinan ja Albanian sekä kaikki marxilais-leniniläiset voimat".

Tämän vastineeksi, sanoi Teng, Kiina muodostaa kansainvälisen rintaman, mikä pohjautuu "maailmanlaajuisiin vallankumouksellisiin kansojen suureen yhtenäisyyteen".

Tähän mennessä tähän maailmanlaajuiseen rintamaan on Kiinan lisäksi liittynyt vain pieni Albania.

"Neuvostoliiton sosialimperialismin puolueen johtava ryhmä ei voi luonnollisestikaan liittyä sellaiseen (maailmanlaajuiseen) rintamaan, koska Neuvostoliitto yrittää saada sitä vaan palvelee aktiivisesti USAn imperialismia".

Hän suositteli "loppuun asti käytävää taistelua Neuvostoliiton kommunistisen puolueen johtoa vastaan" selittäen että NL:n kommunistijohtajain kanssa ei voida tehdä mitään kompromissiratkaisua.

USA käytti tonnittain oksetusta aiheuttavaa kaasua Vietnamissa

Saigon. — Yhdysvaltain armeijan lentokoneet pudottivat sunnuntaina 7,200 paunaa — noin 3½ tonnia — kuvotusta, oksetusta, sokeutta ja kyynelvuotoa aiheuttavaa myrkkykaasua. USA järjesti sen jälkeen kaasunaamareilla varustetun 2,500 miehen voimalla hyökkäyksen Vietkong-tukikohdaksi sanottua aluetta vastaan.

Tämä myrkkykaasu levitettiin n.s. C-alueena tunnetulle seudulle Kambodzhan rajalle, noin 70 mailia Saigonista pohjoiseen.

Sunnuntainen myrkkykaasun käyttö ei ollut Yhdysvaltain toimesta ensimmäinen tähän luokkaan kuuluva teko, sillä USAn asevoimat ovat aikaisemminkin käyttäneet tätä pahoinvointia aiheuttavaa kaasua vietnamilaisia vastaan, mutta eroa on siinä, että nyt sitä käytettiin paljon suuremmassa määrässä ja laajemmalla alueella kuin koskaan aikaisemmin.

Käytetty myrkkykaasu oli jauhemaista.

Amerikkalaisten selitysten mukaan tämä pahoinvointikaasu ei aiheuta terveille aikuisille pysyvää vikaa, mutta se tekee kaiken elollisen — niin vastasyntyneet lapset kuin sairaat ja vanhuksetkin kokonaan toimintakyvyttömiksi aiheuttamalla oksetusta, mikä estää normaalisen toiminnan. Kyynelkaasun tapaan se aiheuttaa myös kyynelvuodon ja hetkellisen sokeuden.

Kenraali Ky jälleen arvostelun kohteena

Saigonin sotilasjuntta aikoo lykätä vaaleja edemmäksi oman valta-asemansa jatkamiseksi

Saigon. — Etelä-Vietnamin sotilasjuntta ryhtyi sunnuntaina toimenpiteisiin estääkseen poliittisen keskustelun siitä, kun pääministetri keskustelun siitä, kun pääministeri huolimatta hän voi olla vallassa vielä vuoden.

Samassa yhteydessä kenraali Ky julisti, että jos etelävietnamilaiset valitsevat sellaisen hallituksen, mikä on hänen mielestään "kommunistinen" tai puolueettomuus- ja rauhanohjelmaa seuraava hallitus, hän kieltäytyy valtuuksien luovuttamisesta kansan valitsemalle hallitukselle.

Jotkut poliittiset piirit ovat arvostelleet hyvin terävästi kenraali Kyn lausuntoja ja esittäneet niiden johdosta "petturisyytöksiä".

Vaikutusvaltaisen budhalaisliikkeen johtaja Thien Minh sanoi sunnuntaina 5000 henkeä käsittäneessä kokouksessa Danangissa, että budhalaiset järjestävät voimakkaan protestin, jos hallitus mitätöi aikaisemmin antamansa lupauksen, että kansalliskokous valitaan tänä syksynä.

Kenraali Ky sanoi, että vaalit suoritetaan syyskuun 15 päivän ja lokakuun 1 päivän välisenä aikana — mutta silloin valitaan, hän sanoi, kansalliskokous vain perustuslain laatimista varten.

Hän sanoi, että kuluu ainakin vuosi ennen kuin valitaan kansalliskokous (hallituksen muodostamista varten) ja että sotilasjuntta on vallassa siihen asti.

Huhtikuussa oli Etelä-Vietnamissa laajakantoinen kansanliike poliittisten reformien hyväksi ja se pakotti kenraali Kyn sotilasjuntan antamaan lupauksen, että vaalit suoritetaan pian.

Saigonin sanomalehtien etusivuilla oli lauantaina tyhjiä paikkoja sen jälkeen kun kenraali Ky sanoi, että hän ei luovuta hallitusvaltuuksia siviilihallitukselle ennen kuin vuoden kuluttua. Peläten tämän lausunnon aiheuttamaa poliittista kuohuntaa, sotilasjuntta määräsi kenraali Kyn lausunnon sensuroitavaksi.

Mutta tieto kenraali Kyn lausunnosta levisi kuitenkin nopeasti. Ammattiyhdistysliikkeen toimesta levitettiin junttavastaisia lentolehtisiä ja budhalaisopiskelijat uhkasivat järjestää lakkoliikkeen.

Budhalaiset ovat yksityiskeskustelussa tuominneet kenraali Kyn suunnitelman, mutta näyttää siltä, että papisto haluaa tässä vaiheessa neuvotella korkeimman johdon kanssa tulevasta toimintasuunnitelmasta.

Saigonissa olevat yhdysvaltalaispiirit antoivat ymmärtää, että kenraali Kyn lausunto ei tullut heille yllätyksenä. Mutta amerikkalaispiireissä on asian johdosta ilmeistä jännitystä ja olettamus, että jos budhalaiset saavat suuren enemmistön perustuslain laadintaa varten valittavassa kansalliskokouksessa, Kyn sotilasjuntan on silloin astuttava sivuun.

Yhdysvaltain ulkoministeri Dean Rusk sanoi Washingtonissa sunnuntaina pääministeri Kyn haastattelulausunnon osoittavan, ettei mitään muutoksia ole tehty vaalien pidosta.

NL varoitti USAta sodasta

Moskova. — Neuvostoliiton puolustusministeri, marsalkka Rodion Malinovski esitti maanantaina syytöksen että Yhdysvallat seuraa nyt natsi-Saksan jalanjälkiä "uuden sodan valmistelussa".

Mutta, sanoi Malinovski, "Neuvostoliiton puolustusvoimat ovat valmiina aiheuttaakseen murskaavan häviön mille tahansa hyökkääjälle".

Malinovski esitti tämän varoituksensa Pravdassa julkaistussa artikkelissa liittolaisten Saksasta saaman voiton 21. vuosipäivänä.

Sanoo Berkeleyta punaisten pesäksi

Sacramento. — Yhdysvaltain senaatin epäamerikkalaisuutta tutkiva komitea julisti viikon lopulla, että Kalifornian yliopisto Berkeleyssä on Yhdysvaltain sotaa Vietnamissa vastustava kansainvälisen kommunismin "pesäpaikka".

Samalla tämä epäamerikkalainen komitea väitti, että Berkeleyn yliopistossa riehuu moraalittomuus "kaikki käy laatuun" käsityskannan mukaan.

Yliopiston presidentti Clark Kerr sanoi, että nämä syytökset edustavat "väärennyksiä, puolitotuuksia ja epätarkkuuksia".

Luther Kingin vaaliarvio

Atlanta. — Kansalaisvapauksien puolesta toimivan liikkeen johtaja, tri Martin Luther King Jr. esitti viikon lopulla protestin niistä olosuhteista, missä neekerivalitsijat osallistuivat toukokuun 3 pnä demokraattipuolueen esivaaleihin.

Alabaman kuvernööri George Wallacelle ja USAn pääsyyttäjälle Nicholas Katyenbachille lähettämässään sähkeessä hän sanoo, että Birminghamissa neekerit odottivat pitkissä jonoissa äänestysmahdollisuutta vielä puolenyön aikana.

Muissa vaalipiireissä suljettiin äänestyspaikat kello 5 ip. siten, että työläisten oli mahdotonta päästä äänestämään Alabaman osavaltiossa, missä kansalainen voi vieläkin joutua erotetuksi äänestämässä käynnin vuoksi, selitti Rev. King.

Pillrei parantaa nopeasti kohmelon

Lontoo. — Eräs täkäläinen lääkeyhtiö on kehittänyt pillerin, mikä liikkeen väitöksen mukaan parantaa kohmelon 15 minuutissa.

Yhtiön selostuksen mukaan tätä pilleriä kokeiltiin 1,000 ihmisen kanssa Joulun tienoissa ja 930 heistä ilmoitti, että kohmelotunne katosi nopeasti. Pillerin ei sanota aiheuttavan mitään sivuvaikutteita.

Huima inflaatio Etelä-Vietnamissa

New York. — Etelä-Vietnamissa raivoaa inflaatio. Elinkustannukset ovat nousseet huimasti ja keinottelu kukoistaa, kertoo New York Timesin kirjeenvaihtaja Schulzberger, joka tällä hetkellä oleskelee Etelä-Vietnamissa. Hän mainitsee, että käytössä oleva setelistö lisääntyi viime vuonna yli 60 prosentilla. Tämän tuloksena on piasterin ostovoima jyrkästi laskenut. Mustassa pörssissä yksi dollari maksaa nykyään 172 piasteria, kun virallisen kurssin mukaan yksi dollari vastaa 73,5 piasteria. Epänormaali talouselämä riistää olemassaolon mahdollisuudet niiltä, joiden on elettävä palkallaan, kirjoittaa Schulzberger.

Brazzaville Kongon uusi pääministeri

Brazzaville. — Kongon (Brazzaville) pääministeriksi on nimitetty Ambroise Numalazai. Hän on toiminut Kongon hallitsevan puolueen Kansallisen vallankumousliikkeen ensimmäisenä poliittisena sihteerinä ja on poliittisen toimikunnan jäsen, ilmoitetaan virallisesti Brazzavillesta.

Presidentti Johnsonilta puuttuu arvostelukykyä -- Schlesinger

Väittää presidentti Johnsonin hyväksyvän usein väärässä olleiden miesten neuvoja

Washington. — Arthur M. Schlesinger Jr. sanoi sunnuntaina, että Yhdysvaltain presidentti Johnsonilla ei ole riittävästi arvostelukykyä hyljätäkseen ulkoministeriön ja sotilasjohdon kehnoja neuvoja Vietnamin kysymyksessä.

Mr. Schlesinger väitti, että presidentti Johnsonin omat vaistot ja tavoitteet Vietnamin suhteen ovat oikeita, mutta vika on siinä, että hän on passiivisesti hyväksynyt neuvoja henkilöiltä jotka ovat todetusti olleet väärässä ennen.

Presidentti Johnsonin heikkoutena on itseluottamuksen puute, sanoi mr. Schlesinger televisiohaastattelussa. Hän sanoi intellektuaalien piireissä olevan pelkoa siitä että mr. Johnson ei henkilökohtaisesti kontrolloi hallitustaan.

Mr. Schlesinger oli aikaisemmin edesmenneen presidentti Kennedyn neuvonantajana. Viime viikolla hän sai Pulitzer-palkinnon Kennedyn hallituksesta kirjoittamastaan kirjasta.

Hän sanoi presidentti Kennedyn oppineen sen, että neuvoja ei pidä hyväksyä tutkimatta. "Hän menetteli siten kerran, Bay of Bigs-tapauksessa (Sikojen lahdelle Kuubaan tehdyssä hyökkäyksessä), mutta ei koskaan enää sen jälkeen."

Mr. Schlesinger sanoi, että hänen pääasiallisin moitteensa ulkoministeri Dean Ruskin ohjelmasta on se olettamus, että Yhdysvallat on Kaakkois-Aasiassa vastatusten Kiinan hyökkäyksen kanssa, missä Vietkong vie etulinjajoukkojen osaa.

"Tämä olettamus, että Vietkong on sama kuin Hanoi ja Peking vaikuttaa minusta hulluudelta", hän selitti.

Toisena esimerkkinä ulkoministeriön presidentille antamista huonoista neuvoista on se, kun mr. Johnsonille sanottiin pääministeri Nguyen Cao Kyn olevan sellaisessa kansansuosiossa, että presidentti voi liittää arvovaltansa häneen, sanoi mr. Schlesinger huomauttaen, että hänen mielestään sellaiset neuvot ovat kokonaan pois laidalta.

Mr. Schlesinger sanoi intellektuaalien olevan kovin huolissaan Vietnamin sodan eskalaatiosta. "Ja miksi eivät olisi", hän lisäsi.

Wall Streetin musta maanantai

Osakkeiden hinnat laskivat maanantaina romahdusmaisesti Yhdysvalloissa ja Canadassa.

Yhdysvaltain osakemarkkinoilla hintojen lasku oli pahin kahteen ja puoleen vuoteen. Toronton osakepörssin hintojen lasku oli toiseksi pahin tänä vuonna.

Wallkadun pörssi hintojen laskun aiheuttajana oli General Motors yhtiön tiedonanto, että sen tarkoituksena on panna 23:sta kokoamistehtaasta kahdeksan osa-aika toimintaan. Tilannetta pahensi edelleen Fordin tiedoitus, että sen tuotanto vähenee toukokuussa noin 7-prosenttisesti.

Maanantainen hintojen lasku tuli viime viikolla New Yorkissa ja Torontossa tapahtuneiden osakehintojen laskun kintereillä.

Se oli musta maanantai New Yorkin osakemarkkinoilla, missä Dow-Jones arviot teollisuusosakkeista laski 16.03 pistettä. Se oli hintojen jyrkin lasku marraskuun 22 päivästä 1963 eli presidentti Kennedyn murhapäivästä lukien.

Osakehintojen lasku aiheutti miljardien dollarien menetykset osakkeenomistajille. Toisaalta on kuitenkin vakuutettu, ettei tämä suuri hinnanlasku aiheuttanut kuitenkaan varsinaista paniikkia osakemarkkinoilla.

SS miesten riennoista protesti

München. — Natsien keskitysleireillä aikaisemmin olleet ihmiset ovat täällä esittäneet protestin SS-miesten kokoontumissuunnitelmasta.

Dachau-kuolemanleiriltä pelastunut Oskar Müller sanoo pyytäneensä, että Münchenin kaupunginhallinto estää natsien myrskyjoukkolaisten kokouksen, mikä on suunniteltu pidettäväksi Bürgerbräun oluthuoneessa toukok. 21 pnä.

Saigon USAn joukkojen porttola -- Fulbright

Ulkoministeri Rusk väittää puolestaan ettei syytöksessä ole perää

Washington. — Yhdysvaltain senaattori J. W. Fulbright (D Ark.) sanoi viime viikolla, että "Saigonista on tullut sekä kuvaannollisesti että kirjaimellisesti puhuen yhdysvaltalaisten sotilaiden porttola".

Ulkoministeri Dean Rusk esitti puolestaan sunnuntaina lausunnon, missä kielletään senaattori Fulbrightin yllämainittu syytös.

"Se ei ole totta", sanoi ulkoministeri Rusk USAn edustajahuoneen ulkoasiainvaliokunnan kokouksessa. Senaattori Fulbright on mainitun valiokunnan puheenjohtaja.

Presidenttiehdokkaana ollut ja kansan hylkäämäksi tullut Barry Goldwater sanoi viime torstaina, että senaattori Fulbrightin pitäisi erota senaatin jäsenyydestä siksi kun hän on arvostellut hallituksen ulkopolitiikkaa ja erikoisesti Vietnamin sotaa koskevaa ohjelmaa.

John Hopkins yliopistossa pitämänsä luennon yhteydessä senaattori Fulbright sanoi: "Minä en oleta hetkeäkään, että Amerikka, millä on syvälle juurtuneet demokraattiset perinteet, lähtisi maailmanvalloitustielle Napoleonin ja Hitlerin malliin."

Mutta hän sanoi pelkäävänsä että Yhdysvallat "voi ajautua sitoumuksiin ,jotka, vaikka ovatkin olemukseltaan anteliaita ja hyvänsuopaisia, ovat niin yleismaailmallisia, että ne ylittävät amerikan suuret mahdollisuudet.

Senaattori Fulbright huomioi huhtikuussa Saigonissa esiintyneen poliittisen kuohunnan, jonka seurauksena yhdysvaltalaisia jeep-autoja poltettiin ja ilmaistiin muutenkin amerikkalaisvastaisia katsomuksia.

Hän sanoi amerikkalaisten enemmistön olevan "ymmärrettävästi huolissaan ja suutuksissaan kohdatessaan sellaista vihamielisyyttä niiden taholta, jotka olisivat nyt Vietkongin hallittavina, jos ei sen estämiseksi olisi uhrattu amerikkalaista elämää ja rahaa . . ."

Syy siihen (vihamielisyyteen) sanoi senaattori Fulbright on rikkaitten ja voimakkaiden sekä köyhien ja heikkojen vastavaikutteissa.

Hän sanoi vietnamilaisten vastustavan "meidän voimakkaan kulttuurimme vaikutusta" ja lisäsi: "Mitä he pelkäävät minun mielestäni oikeutetusti, on se, että Vietnamin perinteellinen yhteiskunta ei voi kestää Amerikan ekonomian ja kulttuurin vaikutusta.

Sanoessaan Saigonia yhdysvaltalaisten porttolaksi, senaattori Fulbright viittasi uutistietoihin, joiden mukaan vietnamilaiset lähettävät vaimojaan ja tyttäriään baarityttöjen työhön, "tai kaupustelevat heitä jalkavaimoiksi amerikkalaissotilaille".

Hän esitti myös raportteja, joiden mukaan "Amerikan vaikutuksesta ovat baaritytöt, prostituutit, parittajat, baarien omistajat ja vuokra-autojen ajurit nousseet talouselämän korkeimmalle portaalle."

ASEISTARIISUNNAN PUOLESTA VETOOMUS

Pres. Tito ja pres. Nasser tuomitsivat USAn hyökkäyssodan P-Vietnamia vastaan

Kairo. — Jugoslavian presidentti Tito ja Yhdistyneen Arabitasavallan presidentti Gamal Abdel Nasser esittivät lauantaina vetoomuksen, missä suositellaan aktiivista valmistumista aseistariisuntakonferenssiin mihin tulisivat maailman kaikki kansat.

Viisi päivää Alexandriassa kestäneiden neuvottelujen jälkeen he julkaisivat yllämainitun kommunikean missä kehoitetaan Yhdysvaltoja lopettamaan hyökkäyksensä PohjoisVietnamia vastaan.

He tuomitsevat ydinaseiden levittämisen ja vaativat kansainvälistä sopimusta sen estämiseksi.

Ennen kotimatkalle lähtöä marsalkka Tito suositteli keskitettyä ja rakentavaa keskustelua linjoittumattomien maiden kesken ydinaseiden levittämisestä ja myös linjoittumattomien maiden tehtävistä.

Tito sanoi, että hän ja pres. Nasser olivat suunnitelleet kohtausta Intian pääministeri Indira Gandhin kanssa pikapuoliin Intiassa, mutta samalla he olivat tulleet siihen lopputulokseen, että aika ei ole nyt sopiva kaikkien linjoittumattomien maiden valtionpäämiesten kokoukselle. Tällainen linjoittumattomien maiden päämiesten kokous pidettiin Belgradissa 1961 ja Kairossa 1964.

Presidentti Tito syytti, että imperialistiset maat harjoittavat kauhean kovaa painostusta Aasian ja Afrikan maita, erikoisesti avun tarpeessa olevia maita vastaan.

Titon ja Nasserin yhteisessä kommunikeassa tuomitaan imperialististen maiden kaikenlainen sekaantuminen Afrikan maiden sisäisiin asioihin siinä mielessä, että voisivat riistää tai kontrolloida niiden ekonomiaa.

Vietnamin sodan suhteen he esittivät huolestuneisuutensa tilanteen pahenemisesta. Kommunikeassa ilmaistaan kannatus v. 1954 Geneven sopimukselle.

JOHTAVA JOURNALISTI ARVOSTELUN KOHTEENA

Tokio. — Teoreettisesti "väärässä tahdissa" kulkevien huomattujen puoluejohtajain arvostelu kohdistui viikon vaihteessa Pekingin Kansan Päivälehden päätoimittajaa, Teng Toa vastaan, joka leimattiin "puoluevastaiseksi" ja "ei-sosialistiseksi" henkilöksi.

Hyökkäys Tengia vastaan julkaistiin kahdessa sanomalehdessä, Vapausarmeijan Päivälehdessä ja Kwangmin Jih Pao-nimisessä pienemmässä lehdessä.

Mainituissa lehdissä arvosteltiin myös kahta muuta julkaisua, Pekingissä ilmestyvää aamulehteä Jih Pao ja Chien Hsienia siitä, että ne olivat puolustaneet Tengia.

Pekingin radion mukaan Armeijan Päivälehti sanoo Tengin käyttäneen kahta edellämainittua lehteä puoluevastaisina välikappaleina ja "lähettääkseen myrkkynuolia sosialistista järjestelmää vastaan".

Armeijan Päivälehti viittaa Tengin v. 1961 kirjoittamaan kirjaan "Villin vuoren pääskynen" ja pitää sitä todistuskappaleena Tengin kommunisminvastaisuudesta.

Teng, joka on nyt 55-vuotias, oli toisen maailmansodan aikana Tshungkingissa Hsinhua Päiväuutisten päätoimittajana. Hänestä uli Kiinan kommunistisen puolueen äänenkannattajan, Kansan Päivälehden päätoimittaja 1954. Teng on ollut siitä lähtien siinä toimessa.

YKSI VIIDESTÄ USAn AUTOISTA VIALLINEN

Washington. — Miltei yksi viidestä Yhdysvalloissa vuodesta 1960 lähtien tuotetusta autosta on ollut jotenkin viallinen.

Senaattori Abraham Ribicof (D. Conn.), maantieliikenteen turvallisuuskysymyksiä tutkivan komitean puheenjohtaja arvioi puolestaan, että yksi kymmenestä viasta aiheuttaa suuremman ajoriskin.

Hän antoi tämän lausuntonsa sen jälkeen kun General Motors, Ford, Chrysler ja American Motors antoivat tilastotietoja 426:sta "takaisinkutsukampanjasta" joiden perusteella tuotettiin kuuden vuoden aikana valmistetusta 47 000,000:sta ajokista tarkastettavaksi ja korjattavaksi 8,700,225 autoa.

Samalla senaattori Ribicoff sanoi autoyhtiöiden luvanneen, että ne ilmoittavat autojen ostajille entistä suuremmassa määrässä tuotantovioista, mitä mahdollisesti myöhemmin huomataan. Autotehtailijat kiinnittävät myös enemmän huomiota laatuseikkoihin, sanoi senaattori Ribicoff, vähentääkseen jarru-, ohjaus-, pyörä- ja muita vikoja.

Näiden tietojen otaksutaan nopeistuttavan lainlaadinnallisia toimenpiteitä autoturvallisuuden hyväksi.

Moneen takaisinkutsuun vaikuttivat sellaiset harmittomat seikat kuin avo-autojen kuomujen vuoto jne. Mutta kymmeniin muihin takaisinkutsuihin liittyi sellaisia seikkoja kuin ohjauslaitteista pois jäänyt mutteri, viallisia jarruosia varoituksetta aukeavia konepeltejä ja muita sellaisia vikoja, jotka voivat aiheuttaa onnettomuuksia.

"Nämä tilastotiedot murskaavat kerta kaikkiaan myytin eli harhakuvan siitä, että onnettomuuksien syynä on aina huono auton ajo", sanoi senaattori Ribicoff.

VAPAUS (LIBERTY) INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada.
Mailing Address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB

TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $9.00, 6 kk. $4.75, 3 kk. 2.75
USA:ssa 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25
Suomeen: 1 vk. 10.50, 6 kk. 5.75

Sairaalapaikoista puutetta

Useat Sudburyssa ja lähiympäristössä asuneet kansalaisemme ovat esittäneet viimeaikoina valituksia siitä kun joissakin tapauksissa on miltei yhtä vaikeata päästä johonkin paikalliseen sairaalaan kuin "on kamelilla mennä neulansilmän läpi", kuten eräs farmari asian esitti lehtemme toimitukselle.

Tilanne on todella kiusallinen. Meille sanotaan, että terveydenhoidon kannalta olisi keski-iän sivuuttaneiden henkilöiden käytävä säännöllisten väliaikojen perästä lääkärintarkastuksessa koska se on ainoa keino miten voidaan esimerkiksi suurta hävitystä tekevää syöpätautia tehokkaasti vastustaa. Mutta lukemattomia kertoja tapahtuu, että "vähemmän sairaat" miehet ja naiset joutuvat viikkokaupalla odottamaan sairaalaan pääsyä varsinkin tutkimuksen suorittamista ja tarkkailua varten. Syynä on sairaalavuoteiden puute, selittävät lääkärit jotka yrittävät vaikeissa oloissa tehdä, minkä he voivat tehdä. Tällainen sairaalapaikan viikkomääräinen odotus voi koitua ainakin joillekin vakavammin sairaille suorastaan kohtalokkaaksi.

Vielä kiusallisempi on tilanne ns. kroonillisesti sairaitten henkilöiden kohdalta. Meidän huomioomme on viimepäivinä kiinnitetty useita tapauksia, missä vuodepotilaita, jotka eivät voi kaikissa tapauksissa nousta edes istumaan, puhumattakaan siitä, että voisivat itse käydä mukavuuslaitoksessa, peseytymässä jne. hoidetaan ahtaissa ja epäkäytännöllisissä yksityisasunnoissa, missä hoitajina on itsekin usein hoitoa ja hoivaa kaipaavia vanhoja aviomiehiä tai aviovaimoja, joille tämä tehtävä on ylivoimaisen suuri sittenkin, vaikka he suorittavatkin sairaanhoitajantyönsä kaikella inhimillisellä huolella ja rakkaudella.

Ja kun ns. kroonillisesti sairas henkilö pääsee lopulta sairaalaan, niin heti kriisitilanteen mentyä ruvetaan etsimään keinoja, miten hänet voidaan lähettää joko omaistensa hoidettavaksi tai sitten johonkin yksityisesti omistettuun — liikepaikkana ylläpidettävään hoitolaan, mitkä ovat aivan liian useissa tapauksissa vain sellaisia paikkoja, mihin kroonillisesti sairaat voidaan siirtää pois "parempien ihmisten" näkyvistä.

Me emme tiedä onko sairaalapaikan saanti ja pito yhtä hankalaa kaikille Sudburyn seudun asukkaille varallisuudesta ja muista seikoista välittämättä. Varmaa kuitenkin on se, että nykyinen sairaalapaikkojen väitetty puute on aiheuttanut ja aiheuttaa edelleenkin sanoinkuvaamattomia vaikeuksia monen monelle vähempiosaiselle, täkäläiset kansalaisemme mukaanluettuna. Ammattiunioiden ja muiden työväenjärjestöjen pitäisi kiinnittää enemmän huomiota tähän huutavaan epäkohtaan, minkä olemassaololle ei rikkaassa nikkelikeskuksessa ole minkäänlaista oikeutusta.

McNamara ja me muut

Tilanne on nopeasti kehittymässä siihen, että ainoastaan USAn puolustusministeri Robert McNamara on oikeassa ja me kaikki muut väärässä.

Miljoonat ihmiset Euroopassa, Aasiassa, Afrikassa ja pienemmässä määrässä myös tällä mantereella, esittivät vappuna viime sunnuntaina vaatimuksen, että Yhdysvaltain pitää lopettaa Vietnamin sota ja jättää Vietnam vietnamilaisille.

Mutta Yhdysvaltain sotaministeri McNamara, jota puolustusministeriksi haukutaan, sanoi viime maanantaina, että Yhdysvallat aikoo lisätä Etelä-Vietnamissa olevaa miesvoimamääräänsä nykyistä suuremmaksi — ja nyt siellä on mr. McNamaran selityksen mukaan 255,000 jenkkisotilasta.

CPn uutistiedon mukan mr. McNamara joutui tämän esityksensä yhteydessä suorittamaan eräitä hyvin vaikeita sana-akrobaatti-suorituksia. Hän oli väittänyt, minkäänlaisia todisteita esittämättä, että Pohjois-Vietnamista tulee nyt (etelävietnamilaisten isänmaanystävien avuksi — V) kolme kertaa enemmän miehiä kuin vuosi sitten. Tämä sellaisenaan oli mr. McNamaralta myönnytys ja tunnustus, että Pohjois-Vietnamin ilmapommitus on täydellisesti epäonnistunut, sillä tätä julkeata, julmaa ja kerrassaan tuomittavaa ilmapommitusta on jenkkien toimesta puolusteltu nimenomaan sillä, että siten "estetään" pohjoisvietnamilaisten tulo Etelä-Vietnamiin vapaustaistelijain avuksi. Asiallisesti puhuen mr. McNamaran puheet pohjoisvietnamilaisten tulosta etelävietnamilaisten avuksi on verrattavissa siihen — mikäli siinä perää on — jos sanottaisiin, että torontolaiset tulevat meidän sudburylaisten avuksi vieraan maan sortajia vastaan!

Erikoisen mielenkiintoinen oli kuitenkin mr. McNamaran tunnustus siitä, että Etelä-Vietnamin poliittinen kuohunta huhtikuun ajalta vähensi jyrkästi Yhdysvaltain ja Saigonin sotavoimien operatioja. Hänen selityksensä mukaan Vietkongia vastaan järjestetyt sotilaalliset operatiot vähenivät poliittisen kuohunnan johdosta 50—70-prosenttisesti, ja että presidentti Johnsonin hallitus oli peloissaan, että sikäläinen kuohunta voi johtaa uuden sisällissodan syttymiseen ja Saigonin sotilasjuntan kukistumiseen.

Nämä ovat Washingtonin kannalta karmeita tosiasioita. Etelä-Vietnamin väestö haluaa kukistaa niin pian kuin mahdollista sen hallituksen, mitä jenkkisotilaat ovat muka puolustamassa. Etelävietnamilaiset yleensä, niin Saigonin kontrolloimalla kuin Vietkonginkin hallitsemilla alueilla vaativat jenkkisotilaiden kotiin lähtemistä, kuten sitä vaativat miljoonat muutkin ihmiset kautta maailman vappujuhlissa. Mutta USAn puolustusministeri suunnittelee uusien hyökkäysjoukkojen lähettämistä Etelä-Vietnamiin!

Näyttää siltä, että on vain ajan kysymys, milloin Yhdysvallat ottaa muodollisestikin, kuten nyt on jo asiallisesti Saigonin kontrollissa olevien alueiden hallitusvallan omiin käsiinsä. Muuta tietä ei ole enää silloin kun Washington on yksinään "oikeassa" ja koko muu maailma väärässä!

Ranskalainen lehtimies Jean-Emile Vidal:

Vietnam taistelee

Oleskeltuani kuukauden Vietnamin demokraattisen tasavallan eteläisissä maakunnissa, jotka joutuvat päivin ja öin pommitusten kohteiksi, missä amerikkalaisten ilmarosvojen moottoreiden jyly voittaa meren kohinan, voin täysin vastuuni tunnen sanoa: amerikkalaiset pommittavat asuintaloja, siltoja, kouluja, sairaaloita . . .

Amerikkalaiset lentäjät eivät etsi vain teollisuuskohteita tuottaakseen tappiota sosialistiselle maalle vaan yrittävät surmata myös ihmisiä pelkän surmaamisen vuoksi. Kaikkialla, erityisesti asutuskeskuksiin hyökätessään, he käyttävät erityisiä sirpalepommeja, joiden tehtävänä on surmata, ei tuhota. Niitä heitetään satoja ja tuhansia. Ne räjähtävät maan pinnalla ja syöksevät kaikkiin suuntiin tuhansia teräviä metallinsirpaleita.

Se, että Vietnamin väestö kärsii vain pieniä menetyksiä näiden barbaaristen aseiden käytöstä, johtuu siitä, että vihollisen aikeet arvattiin jo USA:n rosvopommitusten ensimmäisenä päivänä. Koulut, oppilaitokset ja sairaalat evakuoitiin kaupungeista viidakkoon. Kaikissa kylissä on syviä taistelukaivantoja ja turvallisia pommisuojia.

USA:n presidentti valehtelee kun hän yrittäessään hillitä Yhdysvaltojen väestön suuttumusta ilmoittaa, että amerikkalaiset pommikoneet antavat iskuja vain "betoniin ja teräkseen". Hän tietää erinomaisesti, mitä Vietnamissa tapahtuu: kaikki Vietnamin demokraattisen tasavallan pommituksia koskevat käskyt lähtevät yksinomaan hänen työhuoneestaan.

Olen itse nähnyt tuhottuja siltoja, pommien kyntämiä teitä. Se, mitä amerikkalaisen sotilasjohdon lyhyissä tiedonannoissa nimitetään "keskitetyiksi joukoiksi" ja "sotilaallisiksi rakenteiksi", ovat kahdeksassa tapauksessa kymmenestä nimenomaan kouluja, sairaaloita, jotka on merkitty suurella kauas näkyvällä punaisella ristillä, asuinkortteleita, ranta- ja jokipatoja.

Oltuani kuukauden Vietnamin demokraattisessa tasavallassa vakuutuin siitä, että tuhoaluotteensa hyökkäys, jopa silloinkin, kun siinä käytetään mahtavia tuhovälineitä, ei kykene murtamaan ihmisten rohkeutta. Mitä julmempia muotoja se saa, sitä jyrkempään vastarintaan nousee kansa.

Kuukauden ajan liikuin sodan runtelemia teitä "gazikilla" — neuvostoliittolaisvalmisteisella autolla. Hanoista 17. leveyspiirille johtavalla valtatiellä muistutin lakkaamatta suuren tömähtänyttä kullanetsijää. Merkitsin muistiin talonpoikien, vanhojen kalastajien, kansanmiliisin joukkoihin kuuluvien tyttöjen ja poikien kertomuksia, selostuksia, joita kuulin kumppaneiltani meidän ylittäessämme lautalla jokea. Ja kaikki heidän kertomansa samoin kuin itse näkemäni on kumoamattomana todistuksena amerikkalaisten barbaarien Vietnamissa tekemistä rikoksista. Olin todistamassa näiden ihmisten patrioottisen hengen kasvua ja olen vakuuttunut siitä, että tätä henkeä eivät mitkään hyökkääjien rikokset pysty murtamaan.

Silta oli tuhottu, ihmiset ylittävät joen lotjilla, joita on yöllä tuotu siltojen tilalle. Tie on pommien repimä. Muutamien tuntien kuluessa talonpojat ja nuoret täyttävät teillä olevat pommikuopat ja tekevät tien ehjäksi. Kaikkialla maanteillä, joilla amerikkalaiset erityisesti riehuvat, prikaatit ovat jatkuvasti valmiina . . .

Vietnamin teillä näkee katkeamattomana nauhana kuormien kuljetukseen otettuja polkupyöriä. Jokaisen pyörän päälle on sijoitettu säännöllisesti 150—200 kilon kuorma. Niiden rinnalla kulkevat kantajien jonot: tyttöjä, naisia, miehiä, jotka kuljettavat tavaroitaan toreille.

Kymmeniä kertoja näin taistelukaivannoissa vierelläni naisia, lapsia, vanhuksia. Kertaakaan en havainnut pelkoa heidän kasvoillaan enkä kertaakaan kuullut lasten itkevän. Tavallisesti he suojissa ollessaan keskustelevat siitä, minne vihollisen lentokoneet matkaavat ja määrittelevät etäisyyttä paikkaan jonne pommit tai ohjukset putoavat. Taisteluhautojen pohjalle kätkeydytään vain silloin, kun amerikkalaiskoneet lentävät yläpuolella ja ympärillä jylisevät ilmatorjuntatykit.

Jos amerikkalaiset pommikoneet voivatkin vielä päivin ja öin kyntää Pohjois-Vietnamin eteläisten maakuntien taivasta, alueen jossa etäisyys merestä viidakoiden peittämille vuorille on vain 50—100 kilometriä, minkä koneet lentävät 3—6 minuutissa, eivät ne pysty yhtä vapaasti tunkeutumaan Vietnamin demokraattisen tasavallan pohjoisiin maakuntiin. Yhä useammin kiitos Neuvostoliiton toimittamien nykyaikaisten aseiden ne pudotetaan päästämättä niitä aiottuun päämääräänsä. Amerikkalaiset lentäjät tuntevat suunnatonta kauhua neuvostoliittolaisia ohjuksia kohtaan niiden tavattoman tarkkuuden vuoksi.

Tässä muutamia esimerkkejä. Donhoihin saavuimme kello 4.30 aamulla. Aamiaisen jälkeen nukahdimme siihen paikkaan. Voimakkaat räjähdykset katkaisivat unemme. Kuusi lentokonetta pommitti kahden kilometrin päässä kaupungista sijaitsevaa pientä siltaa, jonka yli olimme juuri kulkeneet.

Klo 11.25 peseydyimme pienen tiilitehtaan pihalla, jonne oli järjestetty majatalo. Meren suunnalta ilmestyi kaksi lentokonetta. Niitä seurasi vielä kuusi. Meidän oli helppo tarkkailla niiden toimenpiteitä. Kaksi ensimmäistä konetta kierteli Donhoin ympäri, lensi kahdesti meidän ylitsemme ja suuntasi matkansa Laosin suuntaan. Kuuden lentokoneen ryhmästä kaksi jättäytyi länteen ja suoritti tarkkailua, muut neljä ryhtyivät rivistäytyen pommittaan Lokdain kylän vieressä sijaitsevaa pientä tiilitehdasta aivan lähellämme.

Räjähdykset vavahduttivat maata. Ilmatorjunta alkoi jyristä. Yksi koneista sai vaikean osuman, suunnisti merta kohden ja putosi pian. Sitten toinen syöksyi liekkien peittämänä mereen.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Ida Heikkilä, Toronto, Ont., täytti maanantaina, toukokuun 9 pnä 83 vuotta.

Mrs. Vappu Heino, Garson, Ont., täyttää tänään, toukokuun 10 pnä 70 vuotta.

Gus. Aho, Wawa, Ont. täyttää keskiviikkona, toukokuun 11 päivänä 60 vuotta.

Hilma Aho, Wawa, Ont. täyttää vuosia keskiviikkona, toukokuun 11 päivänä.

Olivia Kauhanen, Tolvanen, Toronto, Ont., täyttää lauantaina, toukok. 14 pnä 80 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

Kirjeitä

SOSIALISMIAKO KOHDEN?

Suomen työväen vaalivoiton jälkeen ovat monet ihmiset tulleet kasvot loistaen kertomaan ja iloitsemaan tästä minullekin. Nythän olot muuttuvat Suomessa kun on työläisenemmistöinen voima eduskunnassa. Iloitaan sitten vasta jos tämä vasempaan siirtynyt voima, kuten meille radio- ja televisiouutisissa heti ilmoitettiin, tekee jotakin sellaista ja tahtoo tehdä jotakin sellaista että siitä kansalle todellisesti työtätekevälle kansalle tulee merkittävää hyötyä.

Ketä tämä vasemmiston voima sitten uhkaa? Suomen porvaristoako? Eihän toki. Onhan historia osoittanut että on ollut olemassa lukuisia sosialidemokraattisia hallituksia mutta ei kukaan ole uskollisemmin palvellut maansa porvaristoa kuin ne. Saksan sosialidemokraatit "nostivat" omakätisesti valtaan Hitlerin, kiukkuisimman työväenluokan vihollisen mitä maailma on nähnyt. Mitä Hitler teki sen kyllä muistamme. Muistamme Englannin "työväenjohtajat" Mc Donaldit, Attleet ja monet muut. Kun nämä miehet ovat tehneet tehtävänsä on kuningas käskenyt polvistumaan ja kopauttanut miekankärjellä olkapäähän ja sanonut: "Nousehan äijä ylös, sinä et enää ole työläinen vaan ritari, ja hyvien töittesi palkkioksi ja tunnustukseksi sinusta on nyt tehty ritari." Kiitos. Tänä päivänä on Englannissa n.s. työväenhallitus. Mitä se on tehnyt, uhkaako se Englannin imperiumia ja kapitalismia? Ei uhkaa vaan pyrkii vielä yhtä nuottaa imperialististen Amerikan kanssa Vietnamin sodassa ja muissa kysymyksissä. Mitä se tekee Rhodesian kysymyksessä jossa kourallinen valkonaamoja orjuuttaa miljoonaisia värillisiä ja laskee kovan käden asemesta hellän käden Ian Smithin perustuslainvastaisesti toimivan hallituksen päälle. Puhuu pakotteista, jotka, jos niitä noudatettaisiin tekisivät hetkessä lopun Rhodesian nykyisestä politiikasta. Nämä ovat nen hyväksi tällaiset "työväenhallitukset" pelaavat. Porvaristolla ei tällaisista hallituksista ole mitään pelättävää. Jos on, niin käy kuin Espanjassa jossa kansa parlamentaarista tietä voitti vaaleissa ja sen siis olisi tarvittu muuta kuin antaa laillisesti voitetun vaalin ansiosta puheet käytännöksi. Mutta juttuun sekaantui Hitler, Mussolini ja koko maailman kapitalismi ja lopun kyllä muistamme. Kysymys siitä että jokin kansa voittaa parlamentaarista tietä on vain kansan pettämistä ja huulipuhetta, tarpeen tullessa sekaantuu maan porvaristo asiaan ja tekee utopiasta pikaisen lopun. Kapitalismi ei siirry vallastaan ilman taistelua eikä luovuta vallastaan ilman taistelua.

Kuljetaanko nyt Suomessa kohti sosialismia ja tapahtuuko siellä ratkaisevia yhteiskunnallisia todellisia kansan hyväksi, se nähdään aikanaan, mutta jos sen esimerkiksi siellä jo porvarillisia puolueita jotka vanhemmat ja jo sieltä hallitukseen jos sinne tulee kommunisteja. Vieläkö tarvitaan selvempia puheita ja toimenpiteitä?

Ei kukaan iloitse enemmän kuin me jos me todella näemme että Suomen työväen vaalivoitosta tulisi siunausta ja hyöty koko Suomen kansalle. Käykö niin vai ei, sen nyt aikaisemminkin, sehän todella nähdään. Pikkuparannuksia voi tulla pahdella mutta pääasia seisoo ennallaan. — Tekonimus.

Mitä muut sanovat

SUOMEN LEHDET VAPPUPUHEISTA

Suomen Sosialidemokraatti korostaa puheenjohtaja Paasion mainintaa uuteen politiikkaan pääsemisestä "vain kovin kourin" ja lausuu hallituspohjasta vappupuheiden perusteella mm.:

"Sosialidemokraatit ovat todella tarjonneet kaikille ryhmille mahdollisuuden yhteistyöhön. On selvää, että yhteistyö merkitsee erilaisten käsitysten yhteensovittelemista. Sosialidemokraateilla on omat käsityksensä, eikä voida kieltää, etteivätkö kommunistit myötäile näitä varsin pitkälle. Sen vuoksi on hyvä ottaa myös heidän näkökantansa lähemmin tutkittavaksi. Keskustapuolue edustaa omia näkemyksiään. Myös ne tulevat aikanaan esiin, ja silloin nähdään, onko keskustapuolueen tarkoituksena todella lähteä yhteistyöhön, vai muovaako se ehtonsa sellaisiksi, että se merkitsee heidän sivuunvetäytymistään."

Kommunistit ja kansandemokraatit "myötäilevät" SDPn esityksiä vain mikäli ne noudattelevat, kuten monissa talous- ja sosiaalipolitiikan kysymyksissä on laita, näiden ryhmien asianomaisia ohjelmia ja tavoitteita.

Suomenmaa tulkitsee vappupuheiden sanoman hallituskysymyksestä "varsin varovaksi" arvellen sen kuvastavan hallitusneuvottelujen "tämänhetkistä epäselvää vaihetta":

"Vappuaiheistakin päätellen sos.dem. puolueen keskuudessa on varsin runsaasti kannatusta ajatuksella että olisi suotavaa saada keskustapuolue mukaan hallitusvastuuseen. Aikanaan nähdään kumpi linja sos.-dem. puolueessa on voimakkaampi, puhtaasti vasemmistohallitusta vai kolmen suuren hallitusratkaisua ajava ryhmittymä. Myös äärivasemmiston keskuudessa lienee eriäviä käsityksiä siitä, olisiko keskustapuolue koetettava saada mukaan vai ei. Varsin monet äärivasemmistosta suosittelivat edellistä vaihtoehtoa, mutta ainakin Hertta Kuusinen näyttää suhtautuneen keskustapuolueen mukaantuloon väheksyvästi, liekö sitten ollut kysymyksessä todellinen kannanilmaus vai taktillinen veto keskustapuolueen hallitusehtojen lieventämiseksi."

Helsingin Sanomien artikkeli "punaisesta vapunseudusta" on lehden läntisten isäntien puolesta viritetty hätähuuto, jonka aiheena on kommunistien ja kansandemokraattien mahdollinen hallitukseen tulo:

"Mutta ei sosialidemokraattien luulisi sentään niin sinisilmäisiä olevan että he kuvittelevat kommunistien pysyvän toimettomina hallitukseen päästyään ja että sosialidemokraatit varmasti kykenevät kommunistien edesottamuksia valvomaan. Miettimisen aihetta pitäisi olla kyllin jo siinäkin, mitä muualla maailmassa ajatellaan maamme siirtymisestä kansanrintamamaihin."

Kuten tunnettua, sijaitsee HeSan "muu maailma" Atlantin takana suuressa lännessä.

HITLER-LAKEJA TAAS LÄNSISAKSALAISILLE

DDR puuttui varsin vaikuttavalla tavalla Länsi-Saksassa viime viikkoina taas vilkastuneeseen keskusteluun poikkeustilalaeista julkaisemalla tähän asti vain liittohallituksen ja Länsi Saksan osavaltioiden pääministereiden tuntemia salaisia suunnitelmia. Liittohallitus yrittää jälleen viedä perustuslakia muuttavan yleisen poikkeustilasäännösten läpi liittopäivillä vielä kesäkuun aikana. Pääasiassa ammattiyhdistysliike esti suunnitelman toteuttamisen vuosi sitten.

Professori Albert Norden, DDR:n kansallisen rintaman keskusneuvoston jäsen, antoi Itä-Berliinissä julkisuuteen yksityiskohtaisia tietoja Bonnin sisäministeriön laatimista ja jopa asianasianomaiselta parlamentin valiokunnalta salatuista "hätäasetuksista" joita hallitus yleisen poikkeustilalain antamin valtuuksin voi määrätä astuvaksi voimaan. Nämä asetukset, joita on vuodesta 1962 lähtien keräytynyt yli 40, on ollut tarkoitus pitää salassa siihen saakka kunnes perustuslain muutos on saatu läpi. "Hätä-asetuksilla" voidaan kumota kaikki kansalaisten tärkeimmät perusoikeudet ja vapaudet.

Prof. Norden korosti sitä, että ne muistuttavat suuressa määrin kolmannen valtakunnan diktatuurilakeja ja hän osoitti, että lukuisat Hitlerin aikuisten lakien laatijat ja toimeenpanijat toimivat nyt samalla alalla Bonnin sisäministeriössä.

Ammattiyhdistysliikkeen kiivaimman vastarinnan kohteena olleesta siviilipalveluista on luovuttu sellaisenaan, mutta sen sijaan on laadittu vielä salassa pidetty "hätäasetus siviilipalvelusta", joka on suoranainen pakkotyölaki ja kumoaa mm. lakko-oikeuden, vaikka Bonnin oikeusministeriö on viime aikoina vakuutellut, että lakko-oikeutta ei riistetä ammattiyhdistysliikkeeltä. Tämä näennäinen muutos ja eräitä muita on tehty vastarinnan murtamiseksi ja erityisesti sosialidemokraattien saamiseksi lakien taakse.

Viikon kuluttua käsittelee asiaa Länsi-Saksan ammattiyhdistysliiton kongressi, joka arvioiden mukaan edelleen pysyy vastustavalla kannalla. Sosialidemokraattinen puolue, joka vuosi sitten ammattiyhdistysliikkeen painostuksesta äänesti hallituksen esityksiä vastaan, on nyt jakautunut tässä kysymyksessä kahtia.

— **JAPANIN AUTOJEN VIENTI** nousi ennätyslukuun 203,744 viime kuussa päättyneenä varainhoitovuona, ilmoitti Japanin autoteollisuusliitto lauantaina. Vienti kasvoi 22 prosenttia viime vuodesta.

Kosmonauteille oppitunteja "kuukävelyssä"

Moskova. — Neuvostoliittolaiset asiantuntijat ovat tähdentäneet, että kosmonautteja on erityisesti koulutettava kävelemään Kuun pinnalla. Kysymyksessä ei varsinaisesti kuitenkaan ole kävely, vaan paremminkin hyppiminen. Tällaisen liikehdinnän tekniikkaa heikossa painovoimakentässä ja erilaisissa valaistusoloissa voidaan jo nyt luonnehtia.

Maassa on kävelijän nähtävä kolme tai neljä metriä eteensä, mutta Kuussa vastaava matka on 15 metriä tai enemmän. Näköhavainnot ja etäisyyden arviointi Kuussa on vaikeampaa vaihtelevien valaistusolojen johdosta.

Koulutettaessa kosmonautteja maassa voidaan Kuun painovoimaa, joka on vain kuudesosa maan painovoimasta jäljitellä painovoiman vastaisella keinotekoisella voimalla. Lääketieteellinen asiantuntija T. T. Titshtshenko esitti useita koulutusmenetelmiä neuvostoliittolaisen aikakauslehden Ilmailu ja avaruuslennot huhtikuun numerossa.

Tishtshenko uskoo, että Kuuhun lähetettäviä kosmonautteja voidaan kouluttaa useiden erikoislaitteiden, kuten selkään kiinnitetävän suihkumoottorin avulla.

Hän tähdentää kuitenkin, ettei millään keinolla saavuteta täsmälleen samanlaisia oloja kuin Kuussa. Näköhavainto- ja liikekoulutukseen on sisällytettävä myös yllätystekijöitä.

LEONOV "AVARUUSKÄVELI" SOTSHISTA JENISEILLE

Pariisi. — Neuvostoliittolainen kosmonautti Aleksei Leonov enusti Pariisissa, että ihminen laskeutuu Kuuhun pikemmin kuin yleensä luullaan.

Leonov, joka on ensimmäinen "avaruuskävelijä", sanoi, että neuvostoliittolaisissa kuumatkan valmistelukokeissa ihmiset ovat eläneet pitkiä aikoja tyhjiössä. Avaruusalus Luna-9 on jo osoittanut, että pehmeä laskeutuminen Kuuhun on mahdollista. Nämä kokeet viittaavat siihen, että ihminen voidaan lähettää Kuuhun "lähitulevaisuudessa", sanoi Leonov.

Kosmonautti piti esitelmän Unescon päämajassa. Leonov kuvaili yksityiskohtaisesti, miten hänestä tuli ensimmäinen avaruudessa "kävellyt" ihminen. Hänet määrättiin lähtemään Voshod-2 kapselista, kun se oli Turkin yläpuolella, ja hän astui avaruuteen Kaukasian lomanviettokaupungin Sotshin kohdalla. Hän saattoi nähdä ulkona ollessaan Kaukasian vuoret ja Kubanin tasangot, ja myöhemmin hän lensi Volgogradin yli. Hänen käskettiin palata kapseliin, kun se oli Jenisein joen kohdalla.

Kun avaruusalus palasi takaisin ilmakehään, sen kärkikiila suli 10,000 asteen lämmössä, ja sula metalli iskeytyi sateena sen ikkunoihin. Aluksen laskeutuessa 80 kilometrin päähän kohteestaan sen jarrutusrakettien jylinä kantautui jopa 30 km:n päässä oleviin kyliin.

PÄIVÄN PAKINA

"IHMEPARANTAJISTA"

Menneinä aikoina, jolloin tiede ei ollut vielä niin suuressa kurssissa mitä se on nykyään, oli kaikenlaisia ihmeittentekijöitä, puoskareita ja muita huijareita.

Mutta kun esimerkiksi keskiajan alkemistit yrittivät keksiä ihmelääkkeitä ja elämäneliksiiriä, niin siitä ei tullut mitään.

Toisaalta on esiintynyt monenlaisia ihmeparantajia aivan näihin päiviin asti. Heillä on kuulemma voima ja valta parantaa kaikenlaisia tauteja ja vaivoja.

Aina silloin tällöin pulpahtaa esiin joitakin "ihmeitä" joita sitten väitetään peräti "Jumalan ihmetöiksi". Niiden avulla yritetään piiskata fyysillisesti ja henkisesti heikentyneitä ihmisiä parantumisen tai jonkun palkkion toivossa uskomaan näihin ihmeisiin. Sivumennen sanoen, paljoakaan iljettävämpää tekoa ei voida ajatella kuin se että esimerkiksi heikoille sairaille ruvetaan puhumaan sellaisista "ihmeistä" ja niiden ihmeellisestä parannusvoimasta.

Muutama viikko sitten (tarkemmin sanoen huhtikuun 12 pnä 1966) saapui Limasta, Perusta Reuterin uutistieto, jonka mukaan eräs tyttö oli väittänyt, että "ihme oli tapahtunut", ja että se "ihme" oli parantanut hänen halvaustautinsa.

K.o. tyttö oli kertonut, että Jumala oli sanonut, nouse ylös ja kävele ja hän teki työtä käskettyä ja käveli.

Mutta lääketiede on ilmeisesti tästäkin asiasta eri mieltä. Eräs sikäläinen hermolääkäri, tri Manuel Sota Santillan selitti puolestaan, että tyttö olisi kävellyt joka tapauksessa — ja ilman mitään ihmeitä.

Mutta puhukaamme nyt suulla suuremmalla, eli lainaamalla Reuterin uutistietoa seuraavasti:

". . . Ernestina Parraga Valdesin tapaus on kuohuttanut Perua — oltuaan 10 päivää halvaantuneena hän käveli uskonnollisessa pääsiäisparaatissa.

"Vieläpä Juan Cardinal Landaruzi Ricketts, Liman roomalaiskatolinen arkkipiispa ja Perun pääpiispa on määrännyt, että tapahtuman johdosta on suoritettava tutkimus, ja tyttö väittää että hän kuuli Jumalan kutsun.

"Ernestina kertoo Jumalan käskeneen hänen liittyä kulkueeseen Perun eteläosan kauppalassa, Ica Holyssa, missä Jumala odottaisi häntä (tyttöä).

"Molemmista käsistään ja jaloistaan halvaantunutta tyttöä kantoi erään pyhäinkuvan perässä tytön kaksi veljeä ja heitä seurasi tuhansia uskovaisia Ican kaduilla.

"Sitten", sanoi Ernestina, "Jumala käski minun kävellä." Tyttö tunsi raajoissaan väristyksen ja hän rupesi kävelemään.

Ernestinan oma lääkäri, tri Sota sanoi myöhemmin järjestetyssä haastattelutilaisuudessa, että tyttö potee tunnejärkytystä, on tunteellisesti erittäin vastaanottava ja, todellisuudessa, hän ei ollutkaan halvaantunut.

Lääkäri Sota sanoi uskovansa että tyttö toipuu joka tapauksessa ja tytön äiti oli asiasta samaa mieltä."

Olemme kaikessa rauhassa odottaneet yli kolme viikkoa mitä kuuluu arkkipiispa Rickettsin tutkimuksen tuloksena, mutta koska asiasta ei ole kuulunut sen jälkeen mitään, niin kyllä kaiketi on tässä uskottava lääkäri Sotaa, että ei ainakaan sen tytön kohdalta ole sen kummempaa "ihmettä" tapahtunut. — Känsäkoura.

Urheilua

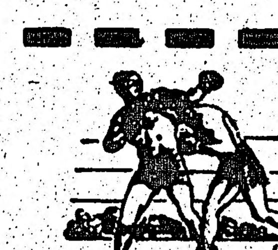

N-liitto ja Voronin hallitsevat tapahtumia voimistelumaaottelussa

Tampere. — Suomen ja Neuvostoliiton voimistelumaaottelun toisen päivän loisteliaat vapaavalintaiset voimisteluesitykset jäivät valitettavasti surkean tuomaritoiminnan ja televisioinnin takia tarpeettomasti venytetyn kilpailujärjestelmän varjoon. Kenelläkään ei ollut epäilystä ,että Neuvostoliitto voittaa monen pisteen erolla maaottelun, mutta sitä huolimatta taistelu pisteistä muodostui tuomarien kesken osittain farssinomaiseksi.

Voimistelumaaottelun ehdottomasti parhaimmaksi ja loisteliaimmaksi voimistelijaksi osoittautui Neuvostoliiton Mihail Voronin, joka teline telineen jälkeen otti tuomareilta korkeimpia lukemia. Suomalaisten kannalta toinen päivä muodostui ilahduttavaksi siinä mielessä että Suomi sai joukkuevoiton hevosella. Suomen parhaaksi voimistelijaksi osoittautui Olli Laiho, joka pystyi kamppailemaan tasapäisesti Voroninin kannoilla seuraavien neuvostoliittolaisten kärkimiesten kanssa. Myös nuoret voimistelijamme Sappinen ja Nissinen esittivät jälleen ilahduttavia suorituksia.

TULOKSIA

Permanto: 1) Voronin 9,70, 2) Sappinen 9,65, 3) Diamidov 9,55, 4) Kerdemelidi 9,50, 5) Titov ja Laiho 9,40, 7) Karasiev 9,25, 8) Nissinen 9,20, 9) Heino 8,95, 10) Shahlin 8,85, 11) Rahikainen 8,80. Rantakari ei suorittanut permantoliikettä. Joukkuepisteet: Suomi 46,05, NL 47,45.

Hevonen: 1) Nissinen 9,60. 2) Voronin 9,55, 3) Kerdemelidi 9,50, 4) Laiho ja Karasiev 9,40 6) Heino 9,35, 7) Rantakari 9,30. 8) Titov 9,00, 9) Sappinen 8,85, 10) Rahikainen 8,80, 11) Shahlin 8,55 12) Diamidov 8,30. Joukkuepisteet: Suomi 46,50, NL 46,00.

Renkaat: 1) Voronin 9 80, 2) Laiho 9,60, 3) Diamidov 9,55, Nissinen 9,55, 5) Titov 9,50 Shahlin 9,50, Kerdemelidi 9,50, Sappinen 9,50, 9) Rantakari 9,40, 10) Karasiev 9,30, 11) Heino 9,25, 12) Rahikainen 8,45. Joukkuepisteet: Suomi 47,30, NL 47 85.

Hyppy: 1) Voronin 9,65, 2) Sappinen 9,50, Diamidov 9.50, 4) Karasiev 9,45, Nissinen 9,45, 6) Titov 9,40, Shahlin 9,40, Kerdemelidi 9,40, Rahikainen 9 40, 10) Laiho 9,30, 11) Heino 9,20. Rantakari ei hypännyt.

Nojapuut 1) Diamidov 9,70, 2) Voronin 9,65, 3) Laiho 9.50, 4) Titov, Rantakari, Shahlin, Karasiev 9,45, 8) Sappinen 9,40, 9) Heino ja Rahikainen 9,30, 11) Nissinen ja Kerdemelidi 9 25.

Joukkuepisteet: Suomi 46,95, NL 47,70.

Rekki: 1) Laiho 9,70, Titov 9.70, 3) Voronin 9,60, 4) Shahlin 9,55, 5) Rantakari 9,50, 6) Kerdemelidi 9,45, 7) Nissinen 9,40 8) Sappinen 9,35, 9) Heino 9,30, 10) Karasiev 9,20, 11) Rahikainen 8,95, 12) Diamidov 8,25.

Yhteispisteet: 1) Voronin 115,20, 2) Laiho 113,65, 3) Titov 113,35, 4) Kerdemelidi 112,80, 5) Nissinen 112 65, 6) Sappinen 112,00, 7) Karasiev 111,15.

Maaottelun loppupuisteet: Neuvostoliitto 567,90, Suomi 561,15.

Jaskari ainoa suomalaisvoittaja avajaispäivänä

Karlsruhe. — Tauno Jaskari vastasi ainoasta suomalaisvoitosta, kun vapaapainin EM kisat torstai-iltana alkoivat Karlsruhessa. Hän sai höyhensarjan ottelussa selvän pistevoiton Ruotsin Johanssonista.

JASKARIN HYVÄ TAHTI JATKUU

Tauno Jaskari jatkoi voittojaan vapaapainin EM-kisojen höyhensarjassa Karlsruhessa perjantaina saavuttamalla arvokkaan selkävoiton tshekkoslovakialaisesta Engelistä.

Ensimmäisen viiden minuutin jakson jälkeen Engel johti pistein mutta 6.40 minuutin kohdalla Jaskari pani vastustajansa armotta hartioilleen mattoon.

Kevyessä sarjassa Erkki Penttila hävisi pistein kreikkalaiselle Joanidesille. Suomalainen pysyi sentään pystyssä loppuun asti huolimatta vastustajansa ylivoimasta.

Tage Nordstöm joutui luopumaan leikistä jo torstai-iltana satutettuaan silmäkulmansa ottelussa italialaista d'Vestovia vastaan.

Timo Hankomäki aloitti voittolla saavuttamalla kärpässarjassa ensimmäisellä kierroksella pistevoiton Sveitsin Häuslerista. Hänen voittonsa oli kiistaton.

Kääpiösarjassa Pekka Alanen sai vastaansa turkkilaisen Balkancupin voittajan Sevincin. Kokenut turkkilainen hallitsi ottelua ja sai selvän pistevoiton.

LÄNSI-SAKSA TÖRMÄILEE TAAS

Bonn. — Länsi-Saksa aiheutti jälleen urheiluskandaalin kieltämällä DDR:n joukkuetta esiintymästä oman maansa lipun alla Karlsruhessa alkaneissa vapaapainin EM-kilpailuissa. Toimenpiteen takia DDR:n joukkue esitti vastalauseen ja poistui kisoista.

Bulgarian, Unkarin, Puolan, Romanian, Neuvostoliiton ja Tshekkoslovakian joukkueet tukivat DDR:n vaatimusta käyttää omaa lippuaan ja esittivät paheksuntansa kisajohdon menettelystä kansainvälisen painiliiton puheenjohtajalle Roger Coulonille. Länsisaksalaiset vaativat, että molempien saksojen on esiinnyttävä olympialipun alla, loukkaa Lausannessa tehtyä sopimusta, jonka mukaan molempien maiden painijoukkueilla on oikeus käyttää oman maansa lippua.

Jaavan tulivuori vaatinut 50 uhria

Djakarta. — Viidenkymmenen ihmisen tiedetään saaneen surmansa ja lisäksi sata on kateissa 3 päivää kestäneen tulivuorenpurkauksen jälkeen Itä-Jaavassa, ilmoitti virallinen uutistoimisto Antara.

Laavaa purkautui edelleen 1,650 metrin korkeudella sijaitsevasta Keludin kraaterista 80 kilometriä Surabajasta lounaaseen. Laavavirta on saavuttanut noin 20 kilometrin päässä olevan Blitarin kaupungin, joka tuhoutui tulivuorenpurkauksessa vuonna 1919, ilmoitti uutistoimisto.

Kuumaa tuhkaa satoi 199 kilometrin päässä tulivuoresta, joka paikallisten lähteiden mukaan purkautuu 15 vuoden välein.

Kaipauksella ilmoitan, että rakas isäni ja isoisä

KAARLO ARMAS MERIKALLIO

nukkui kuolon uneen kotonaan Torontossa, Ont., huhtikuun 18 pnä 1966. Haudattiin Timminsin Memorial-hautausmaahan (sukuhautaan) huhtikuun 22 pnä ystäväjoukon saattamana.

Hän oli syntynyt Ruovedellä, Suomessa, syyskuun 15 pnä 1887. Canadaan hän saapui v. 1912, asuen Timminsissä 35 vuotta ja sitä aikaisemmin Sudburyssa, Sault Ste. Mariessa, Fort Williamissa ja viimeksi Torontossa.

Hiljennyt on isän sydän,
sammunut on katsees hyvä.
Lepää käsi, joka niin paljon
hyväksemme teki,
meille jäi vain muisto syvä.
Lepää rauhassa, rakas isä!

Poikasi Eugen ja Hazel.

Meille hyvä aina olit,
siks' kaipauksen kyynel
silmän häivää.
Sä kaiken annoit, mitä antaa voi.
Kiitos Grandpa.
Muistosi säilyy sydämissämme.

Ross, Lesley ja Carol.

KIITOS

Sydämelliset kiitoksemme kaikille jotka ottivat osaa suruumme lähettämällä kukkalaitteita ja osanottokortteja. Kiitos kantajille viime palveluksesta isälle, Viljo Leino, Niilo Wilenius, Isak Mieto, Anton Lehtisalo, Otto Korkola ja Reino Lehtinen. Kiitos pastori W. Ouitelle hautaustoimituksesta ja John Pöntiölle soitosta surutilaisuudessa.

Kiitos Aino ja Otto Korkolalle kahvitarjoilusta heidän kodissaan. Kiitos kaikille jotka tavalla tai toisella auttoivat meitä tällä surumme hetkellä.

Eugen Merikallio ja perhe

1603 McMILLEN PARK SARNIA, ONT.

Perjantai-iltana kabarettitanssit Don-haalilla

Toronto. — Joko olette tehneet paikkatilauksen tähän historiaalliseen tilaisuuteen! Ensimmäinen kerta kun liittomme vuokraa lentokoneen tällaiselle Suomi-matkalle, sitä pitää juhlia molemmissa päissä. Suomessa heitä odottaa sekä tuomien kukinta että reippaat tuliaisterveiset.

Toivotamme siis Suomeen nyt vierailulle meneville "onnea matkalle" kabarettitansseissa, mitkä pidetään Don haalilla perjantaina, toukokuun 13 pnä. Hyvään kannatukseen vedoten, Meri T.

Nenäliinat mukaan

Toronto. — Perjantaina, toukokuun 13 päivänä on Don-haalilla Suomeen lähtijöiden kabaretti. Sitä ei koskaan ihminen tiedä kuinka kaihoisaksi sitä tulee näin viime hetkellä. Silmiä vesittää ja nenääkin on tuusattava. Joka tapauksessa odotamme suurta yleisömenestystä. Siis jokainen kemuihin perjantai-iltana. Soitto ja tarjoilu on hyvä. — H.

PORT ARHURIN KUULUMISIA

Port Arthur. — Suurjuhlakomitean kokouksessa täällä tehtiin paljon viimeisiä järjestelyjä. Tilattiin ilmoitusplakaatit joita jaetaan ympäri mantereen, sillä odotetaan näihin Canadan suomalaisten suurjuhliin osallistumista yli Pohjois-Amerikan.

Uudelleen harkittiin juhlatanssien paikkakysymys, koska tuli selväksi, ettei Iskun puistossa voi samaan aikaan tanssia kun sinne varataan tuhansille ihmisille ruokaa. Nyt on sitä varten tilattu Lakeview High School auditorium, joka on sama haali missä on sunnuntai-illan konsertti. Tilaa on ja kun Serenadeorkesteri soittaa, niin kaikki on mukavaa.

Juhlien yleisohjelman sovittamisessa on tehty lopullisesti esitykset Kuoron, Iskun ja osaston puolesta joten voidaan hyvissä ajoin järjestää juhlaohjelmat painoon.

Vapauden ja Liekin suurjuhlanumeroihin nähden myös tehtiin esityksiä, joten tämän viikon vaihteessa pidettävä Vapaus Publishing Co. Ltd:n vuosikokous voi panna kaikki työn alle yli mantereen, ja niistä voidaan saada valmistettua hyvät juhlanumerot.

Kun aikaisemmin majoituskomitean kirjeenvaihto oli vielä "tilapäis"-pohjalla, niin nyt päätettiin valita vakituinen majoitusasiain kirjeenvaihtaja. Siihen nimitettiin mrs. Martha Kärkkäinen, jolle saa kirjeet osoittaa 316 Bay Street, Port Arthur, Ont.

Juhlain lopettajais- eli keskiyön tanssien yhteydessä popularity-ehdokkaaksi nimitetyn miss Margaret Hämäläisen kilpailua auttamaan valittiin tänä vuona Hilma Ahlfors, joka myös lisättiin finanssikomiteaan.

Ja kaiken kukkuraksi kiitollisuudella hyväksyttiin Aikamme Naisetkerhon vakuutus, että ottaessaan vastuulleen juhlaväen ruokkimisen, ei sieltä tule mitään puuttumaan, eikä kukaan tule jäämään osattomaksi.

Juhlanäytelmäksi on lopullisesti hyväksytty "Anttilan Unelma" joka oli suunniteltu toiseen esitykseen sunnuntaina t.k. 8 p. "Unelman" sairauden takia esitys tapahtuu myöhemmin sovittuna aikana.

Viimeisenä toimenpiteenä päätettiin vedota suurjuhlamme kaikkiin ystäviin ja toimitsijavoimiin lähiympäristöllä, toivoen heidän tarjoavan auttavan kätensä missä ja miten katsovat voivansa parhaiten kantaa kortensa Canadan suomalaisten yhteisten suurjuhlain rakentamisen kekoon.

* * *

Westfortin ja Vickers Heights alueiden väestö on joutunut avoimesti esittämään protestinsa Great Lakes Paper-yhtiön äskettäin toimintan alkaneen kraftpaperiosaston aiheuttaman hirveän hajun takia. Lemu laskee jo Fort Williamin kaupunkiin yleensä. Yhtiön puolesta yritetään selittää tilanteen tulevaisuudessa paranevan.

* * *

Entistä Järvienpään yliopiston "professoria" Ronald I. MacDonald vastaan esitetyt syytteet luettiin vielä kerran uudistetussa muodossa että MacDonald on esiintynyt toisena henkilönä, Missourin yliopiston tri. David R. MacDonaldina. Puolustusasianajan anoessa lykkäystä määräsi oikeus, että jutun käsittely varsinaisesti tulee kesäkuun 13 päivänä kello 10 aamulla tuomari J. F. Rossin edessä.

* * *

Port Arthur. — Järvienpään valtuuskunta neuvotteli viime viikolla Ottawassa liittohallituksen ministerien kanssa saadakseen Luoteis-Ontarion nimetyksi alitasoisesti kehittyväksi alueeksi, minkä perusteella voitaisiin oikeuttaa uusien teollisuuksien saaminen liittohallituksen rahallisesti avustuksen varassa. Port Arthurin, Fort Williamin ja Rainy River-Kenora vaalipiirien edustajat ovat toimineet viime torstaina neuvottelujen valmistamiseksi, ja valtuuskunnan johto on laatinut esityskirjan virallisesti.

* * *

Päivänvalo säästöaikaan järvienpään sovittamista suoritetussa yleisäänestyksessä vaalien yhteydessä pienellä enemmistöllä täällä Port Arthurin kaupungissa voitti myönteinen puoli, johon nojaten kaupungin valtuusto päätti toteuttaa sen, jos Fort Williamin kaupunki yhtyy siihen. Mutta kun Fort Williamissa samanlaisessa yleisäänestyksessä jäi myönteinen puoli vähemmistöksi, niin ei valtuusto ole voinut toimia.

Nyt kuitenkin ovat eräät naisjärjestöjen toimitsijat "lyöneet päänsä yhteen" ja panneet liikkeelle anomuspaperit.Siten he kokoavat allekirjoituksia, joiden esittämisellä voitaisiin varata valtuustolle asiain uudelleen käsittely mahdollisuus myönteisen ratkaisun tekoon yhteistoiminnassa Port Arthurin kanssa.

* * *

Vanhuuseläkkeellä oleville, sekä koululaisille ja lapsille tulee tästä lähtien kalliimmaksi bussilla liikkuminen. Uuden taksan mukaan lippuja myydään 3 tikettiä 25 sentillä, jotavastoin tähän mennessä saatiin 4 tikettiä 25 sentillä. Oppilaiden lipuissa tapahtuu sama nousu, mutta lasten lippujen hinta on 7 tikettiä 50 sentillä sen sijaan kun ennen 4 tikettiä 25 sentillä. Aikuisten ajolippuja myydään edelleen 7 kal. dollarilla. Yllämainitut muutokset astuvat voimaan heinäkuun 1 päivänä.

* * *

Kaiku-kuoron konsertti ensi sunnuntaina Finnish haalilla on kohokohta kevätkauden toiminnassa. Ohjelman monipuolisuus näkyy seinä ilmoituksista. Konsertissa on kaksikymmentä esitystä. Tilaisuus alkaa kello 1.30 ip., joka sopii niin kaupunkilaisille kuin farmialueen ystävillekin. Tervetuloa, sanovat järjestäjät.

— ATH.

Delfiinit merivoimien "salainen ase" USA:ssa

New York. — Yhdysvalloissa suoritetaan runsaasti mielenkiintoisia kokeiluja delfiinien parissa. Amerikkalaiset tiedemiehet ovat tervehtineet Neuvostoliiton aloitetta, jonka maukaan saatettiin hiljattain voimaan delfiinien pyynti- ja hävityskielto delfiinien säästämiseksi tieteelle.

Delfiinitutkimukset ovat alkaneet nyt kiinnostaa myös USA:n sotaministeriötä. Tämä ei ole kuitenkaan suinkaan tapahtunut tieteellisessä mielessä. vaan Pentagonia kiinostaa delfiinien käyttö sotavoimien palveluksessa.

USA:n merivoimien asiantuntijat kouluttavat ruskeita delfiinejä sukellusveneitä vastaan käytävää sotaa varten. Heidän käsityksensä mukaan räjähdyspanosta kuljettava delfiini pystyy havaitsemaan vastustajan sukellusveneen uimaan sitä päin ja räjäyttämään sen.

Associated Pressin mukaan USA:n merivoimien tieteelliset työntekijät ovat opettaneet delfiinejä erottamaan eri metallilajit toisistaan. Tuttu metallikaista "ystävällisen" sukellusveneen sivussa auttaisi delfiinejä tuntemaan sen. Jokainen sukellusvene, jossa ei tällaista metallikaistaa olisi, joutuisi kohteeksi. Delfiinejä voidaan käyttää myös miinakenttien ja vedenalaisten ohjuslaitteiden selvillesaamisessa.

Näistä USA:n merivoimien "saavutuksista" kerrottiin äskettäin Los Angelesissa pidetyssä tieteellisessä symposiumissa, jonka oli järjestänyt USA:n aeronautiikan ja astronautiikan instituutti.

Huomattava englantilainen tiedemies Ashley Montague Princetonin yliopistosta sanoi New York Timesille lähettämässään kirjeessä USA:n laivaston kokeiluja "moraalisen rappeutumisen huipuksi". Ihmiset, jotka asettavat delfiinit sodan palvelukseen, eivät tunne mitään omantunnon vaivoja.

Puhelinkeskustelussa TASSin edustajan kanssa Montague sanoi aikovansa esittää vastalauseen näitä kokeiluja vastaan ja toivoi tiedemiesten tukevan häntä tässä asiassa.

Kevättulvia kautta Pohjolan

Helsinki. — Etelä-Suomen joissa on veden pinta paikoin noussut korkeammalle kuin moniin vuosikymmeniin. Vantaassa oli vesi viime viikolla Oulunkylän rautatiesillan kohdalla 16 senttiä ylempänä kuin se on ollut 50 vuotta taaksepäin ulottuvan havaintokauden aikana. Edelleen nouseva Aurajoki puolestaan on korkeimmillaan kahteenkymmeneen vuoteen, kertoi tri Allan Siren hydrologisesta toimistosta.

Pohjanmaan joissa vesi nousee nopeasti, mutta ei ole vielä lähellekään sikäläisiä maksimiarvoja. Kalajoki on nyt normaalissa kevätkorkeudessaan. Äkillisenä ja voimakkaana tullut lämmin sää aiheuttaa tulvia myös Pohjois-Pohjanmaalla. Siellä ei todennäköisesti olisi muuten tullut korkeita kevät huippuja, sillä lunta ei ollut läheskään niin paljoa kuin etelässä.

Etelä-Suomessa on tulvatilanne aivan poikkeuksellinen ja koska metsissä on vielä runsaasti lunta vaikeutunevat tulvat entisestään, sanoi tri Siren.

PAHIN VIELÄ EDESSÄ RUOTSISSA

Tukholma. — Suuret kevättulvat ovat aiheuttaneet miljoonavahinkoja Pohjois-Sveanmaan ja koko Norrlannin teillä. Monet tiet on täytynyt sulkea kokonaan tulvien, poikkisyöpymisten ja sortumien takia, ja vielä useammilla on kielletty raskas liikenne uurtumien ja routavaurioiden takia.

Ja tämä on vasta alkua. Odotamme metsälumien tuovan vielä enemmän sulavettä, sanoivat korkeatyöllisyyskautta elävät tieviranomaiset.

MILJOONAVAHINKOJA NORJASSA

Oslo. — Lumen sulaminen ja jokien jäidenlähdöt aiheuttavat Norjassa miljoonavahinkoja siten, että teitä joutuu ajokieltoon, tukkeja tempautuu huomaamatta virtoihin, taloja sortuu ja viljelysmaita joutuu tulvavesien alle.

Norjan pisimmän joen, Glomman, jäidenlähtö on aiheuttanut satojentuhansien kruunujen vahingot. Jäidenlähtö oli pahin sitten katastrofivuoden 1928.

Jerusalemin ylioppilaat liikkeellä

Jerusalem. — Tuhannet ylioppilaat osoittivat viime viikolla Jerusalemissa mieltään sen johdosta, että poliisi oli aiemmin päivällä voimatoimin hajoittanut mielenosoituksen, joka oli järjestetty Länsi-Saksan entisen liittokanslerin Konrad Adenaueria vastaan.

Ainakin 15 ylioppilasta loukkaantui lievästi, kun poliisi käytti patukoita hajoittaakseen Adenauerin Israelin-vierailua vastaan mieltään osoittavat.

Heprealaisen yliopiston opiskelijat ilmoitivat ryhtyvänsä lakkoon, jolleivat he saa hyvitystä pääministeri Levi Eshkolilta.

Adenauer puolestaan pyysi poliisia osoittamaan suopeutta.

Starfighter putosi taas

Kiel. — Länsi-Saksan puolustusvoimille kuulunut Starfighter-hävittäjä syöksyi maanantaina maahan Dörpstedtissä Schleswig-Holsteinissa. Lentäjän onnistui hypätä laskuvarjolla jo syöksyyn joutuneesta koneesta, mutta hän loukkaantui kuolettavasti ulos kimmahtaessaan, ilmoitettiin Kielissä virallisesti.

Vuoden 1961 alusta lähtien Länsi-Saksassa on siten pudonnut jo 52 Starfighter-konetta. Onnettomuudet ovat vaatineet 28 lentäjän hengen.

Yhteisneuvottelut johtolankana Berliinissä

Berliini. — Itä-Berliinissä vietettiin vappua perinteellisin muodoin. Marx-Engels-aukiolla järjestettiin Berliinin väestön mielenosoituskulkua, jota edelsi DDRn kansanarmeijan paraati. Sää oli paras mahdollinen, runsaasti yli 20 astetta lämmintä ja pilvetön taivas.

SEDn Berliinin piirijärjestön 1. sihteeri Paul Verner korosti vappupuheessaan DDRn pyrkimystä lähentymiseen kummankin Saksan välillä sekä SEDn halua sovintoon sosialidemokraattien kanssa. Verner arvosteli jyrkästi samaan aikaan tapahtunutta presidentti Lubken esiintymistä Länsi-Berliinissä.

Länsi-Berliinin vappujuhla oli järjestetty entisen valtiopäivätalon edustalle. Tilaisuudessa puhuivat liittopresidentti Heinrich Lubke, Tanskan ulkoministeri Per Häkkerup, Länsi-Saksan ammattiyhdistysliiton puheenjohtaja Ludwig Rosenberg ja ylipormestari Willy Brandt. Suuri osa Brandtin puheesta käsitteli SPDn ja SEDn keskustelua, jota Brandt sanoi SPDn jatkavan eräillä tahoilla esitetyistä epäilyistä huolimatta.

HENGELLISET KOKOUKSEMME

jatkuvasti Silon Rukoushuoneella, 122 Powell St., Vancouver, B.C., keskiviikkoisin ja lauantaisin klo 7.30, sunnuntaisin klo 7 illalla.

TERVETULOA!

ENGLANTIKIN HALUAA AUTOKAUPPAA NL:OON

"Viimeisen minuutin pelkoja", otsikoi englantilainen The Economist-lehti Neuvostoliiton autoteollisuuden johtomiesten vierailua Fiat-yhtymän tehtaissa selostavan uutisensa. Fiat oli mobilisoinut koko kerroksen täyteen yhtymän asiantuntijoita esittelemään ja selvittelemään Fiatin autotuotantoa. Suurista kaupoista on kysymys The Economist-lehden mukaan. Mieluummin 200—300 miljoonaa puntaa kuin 100 miljoonaa puntaa. Lehti arvelee, että Fiat pelkää vielä viime hetkellä Neuvostoliiton tekevän tunnusteluja myös muiden eurooppalaisten autotehtaiden kanssa. Fiatin syrjäyttäminen tapahtuisi siten, että neuvostoliittolaiset tekisivät vielä sellaisia "eknisiä vaatimuksia, joita italialaiset eivät pystyisi täyttämään, toivoo The Economist.

Tämän jälkeen tulisivat ranskalaiset ja englantilaiset kuvaan, sillä näiden autotehtailla on jo kuulemma valmiina mallitkin, jotka varmaan tyydyttävät neuvostoliittolaisia. Italialaisten pelko keskittyy englantilaiseen BMC:hen (British Motor Company) ja ranskalaiseen Renault-yhtymään. Varsinkin viimeksi mainittu saattaa ratsastaa kenraali de Gaullen selän takana tämän vieraillessa ensi kesänä Moskovassa. Jokin aika sitten englantilainen The Times-lehti ilmaisi "kauhunsa" Neuvostoliiton ja Fiatin autotehdaskauppasuunnitelmien johdosta nimittämällä sitä Neuvostoliiton "taloudelliseksi imperialismiksi". Mitähän se olisi jos Neuvostoliitto todella ryhtyisi hieromaan autotehdaskauppoja myös BMC:n kanssa?

The Economist-lehti ilmaisee toisenkin huolestumisen aiheensa, joka koskee Ranskan ja Neuvostoliiton väritelevisiokauppoja. Kun nämä maat allekirjoittivat äsken sopimuksen, jonka mukaan ne ottavat käytäntöön väritelevisiossaan ranskalaisen Secam 3-järjestelmän, merkitsee tämä sitä, että Oslossa ensi kesäkuussa pidettävässä teknisessä kokouksessa ei saada aikaan mitään sopimusta, joka takaisi Euroopassa yhtenäisen väritelevisiojärjestelmän. Asian tila on surkea lehden mielestä. Ja sitä pahentaa vielä se, että Neuvostoliitossa olisi ollut oma ranskalaisesta parannettu painos Secam 4-järjestelmä. Ranskalainen Secam 3 on muka täysin sopimaton Länsi-Euroopan maille. Sen sijaan parannettu neuvostoliittolainen järjestelmä olisi voitu hyväksyä Oslossa puolitien askeleena ranskalaisen ja amerikkalaisen tekniikan välillä.

The Economist moittii kyllä omiansakin. Eräs korkea arvoinen englantilainen televisioviranomainen oli ilmoittanut parisen kuukautta sitten, että Englanti ottaa käyttöönsä länsisaksalaisen PAL-väritelevisiojärjestelmän Tämä vain joudutti Ranskan ja Neuvostoliiton väritelevisiosopimuksen lopullista allekirjoittamista ja samalla se sinetöi myös Oslon teknisen kokouksen jo etukäteen menetetyksi.

— Libra.

Tashkent ei korjaa vanhaa, vaan rakentaa uutta

Moskova. — Tashkentissa ei pyritä paikkaamaan haavoja, joita maanjäristys keskustan vanhoille osille aiheutti. Vanhoja taloja ei korjata, vaan niiden tilalle rakennetaan uusin menetelmin uusia kerrostaloja, jotka kestävät kahdeksan voimakkuusasteen maanjäristyksen. Sellaisia voi sattua Tashkentissa vastakin.

Päätös uusien asuinalueiden rakentamisesta ja vanhojen ennen Lokakuun vallankumousta rakennettujen asuntojen purkamisesta oli suurimpana tuloksena neuvotteluista, joita pääsihteeri Leonid Brezhnev ja pääministeri Aleksei Kosygin yhdessä hallituksen asettaman valiokunnan ja paikallisten viranomaisten kanssa kävivät.

Maanjäristys koetteli nimenomaan alueita, joilla on vanhoja taloja. Pystyyn ovat jääneet vanhojen talojen keskellä nykyaikaisin menetelmin rakennetut talot. Eräin paikoin niiden ikkunalasitkin eivät ole rikkoutuneet.

Tashkent ei luonnollisesti yksin kykene ratkaisemaan asunto-ongelmaansa. Hallitus päätti, että sitä avustavat maan suurimmat keskukset, ennen kaikkea Moskova ja Leningrad, joissa tehdään valmiit elementit koottavaksi Uzbekistanissa. Tashkentissa muodostetaan kaksi suurta rakennusyritystä. Lisäksi muualta maasta lähetetään Tashkentiin kaksi "rakentajajunaa", jotka osallistuvat vaurioiden korjaamiseen ja uuden rakentamiseen. Tässä työssä käytetään myös neuvostoarmeijan joukko-osastoja.

Kaikkiaan 2,722 perhettä jouduttiin siirtämään maanjäristyksessä pahoin vaurioituneista asunnoista uusiin asuntoihin.

117:s Kosmos

Moskova. — Neuvostoliitto lähetti perjantaina maata kiertävälle radalleen Kosmos-117-satelliitin, johon on sijoitettu avaruuden tutkimusten jatkamiseen tarvittavia tieteellisiä laitteita.

Satelliitin kiertoaika on 89,5 minuuttia, suurin etäisyys maasta 308 km ja pienin etäisyys 207 km. Tieteellisten laitteiden lisäksi satelliitissa on radiolähetin ja erilaisia radiotelemetrisiä mittasuhteita.

Kaikki Kosmos-117 laitteet toimivat moitteettomasti.

Ydinkoe USAssa

Washington. — Yhdysvallat teki voimakkuudeltaan vähäisen maanalaisen ydinkokeen Nevadan koealueella torstaina. Koe oli toinen kahden päivän aikana.

Ydinräjäytys oli 16:s lajissaan tämän vuoden aikana. Sen voimakkuus oli 20,000 trotyylitonnia, ilmoitti atomienergiakomissio.

Indonesian ehdot Malesialle

Djakarta. — Indonesian ulkoministeri Adam Malik on antanut ymmärtää, että Indonesia voi lopettaa Malesian vastaisen politiikkansa kahdella ehdolla.

Ensimmäiseksi on saatava takeet siitä, että Sarawakin ja Sabahin asukkaille myönnetään itsemääräämisoikeus. Toinen ehto on englantilaisten tukikohtien sulkeminen Kaakkois-Aasiassa.

Malik selosti uuden hallituksen ulkopolitiikkaa parlamentille torstai-iltana. Hän sanoi Indonesian tahtovan ylläpitää hyviä suhteita kaikkien kanssa ja vihjaisi samalla, että Indonesia saattaa liittyä uudelleen YK:hon. "YK on se ponnahduslauta, jota vastaisuudessa käytämme", hän mainitsi.

Kansalaistemme luettavaksi

ON ILMESTYNYT

arvokassisältöinen ja ajankohtainen julkaisu

VAPPU 1966

48 sivua — Hinta $1.00

PAINETTU HYVÄLLE LIITUPAPERILLE

Monipuolinen kuvitus — Hieno kansikuva: Sudburylaista kesää, Ramsey-järven rannalta katsottuna.

SISÄLTÖ:

Vappu 1966
Valkoinen lakki rengillekin
Tuntuu kuin kevät se kaunein ois
IWW:n kadonnut legenda
"Etsi sielustasi rakkaus ja jaa se"
Kevään orvokit
Palanen elämää
Vappu Moskovassa
Ruotuväessä
Rauhaa kohti
Äidin huokaus
Hauli huvila
Elämänmsko
Se kaukainen ranta
Nuori kevät
Yöllä
Espanjasta lippu Suomeen

Kärsivä Intia
Kristillinen yökerho
Nuorten näkökulmasta
Takaisin paluu
Kapteeni Kock
Kuuban itsenäisyyden kehitystie
Kevätsointuja
Muuttuva avioliitto muuttuvassa yhteiskunnassa
Jorubo-jumalten matka kuuhun
Apinan näkövinkkelistä
Puipulipelillä vallattu Rhodesia
Vanha hellakoukku
Pelon järjestelmä
"Naislentäjä"
Huumoria tipottain

Saatavana paikkakuntanne asiamieheltä tai tilaamalla osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.

P.O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

MUISTILISTA

Kuoron harjoitukset Finnish haalilla keskiviikkoisin kello 7.30 ill.

Suomalainen kirjasto Finnish haalilla suljetaan kesän ajaksi, keskiviikkona toukokuun 18 pnä.

Naisten "jumppa" Finnish haalilla tiistaisin kello 7.00 illalla.

Vapaus-kustannusyhtiön johtokunnan kokous tiistaina, toukokuun 10 pnä klo 7.30 illalla liikkeen konttorissa.

Talkoot Työn Puiston puhdistamiseksi ja kunnostamiseksi torstaina, toukokuun 19 pnä, heti illallisen jälkeen. Haravia ja muita työvälineitä mukaan.

"Jumppa"-harjoituksissa käyvien naisten järjestämä hauska bingotilaisuus on Finnish haalilla torstaina, toukokuun 12 pnä, kello 7.30 illalla.

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

HALUTAAN

MONIPUOLISEEN TYÖHÖN pystyvä mies yksityiselle kesäasunnolle. Mieluimmin pariskunta. Miehen täytyy olla tottunut ulkotyöhön, kyetä käyttämään traktoria, ulkolaitamoottoreita ja muita koneita sekä vähän puutyötä ym. Yksityinen mökki, ruoka ja palkka. Haastattelu puh. 675-5625 tai kirjoittamalla: Mr. A. Duncan, 174 Douglas St., Sudbury. (10-12-14)

MYYTÄVÄNÄ

TÄYSIN EROITETTU TONTTI, pinta-alaltaan 3½ eekkeriä. Hyvä rakentaa kaksi taloa. Yksi maili Whitefishin hotellista, hyvän tien varrella. Lähemmin: E. Laaksonen, puhelin 866-2234. (7-10-14)

Tukkuhinnoilla RUOKATARPEITA

Maukasta, nahatonta PEKONIA .... lb. 59¢

A-luokan isoja KANANMUNIA .... tus. 57¢

Springer Park Farms

45 Elm St. W. CPR:n ylik. vier.

"Cash & Carry" hinnoilla

KAIKKI RAKENNUS- JA PUTKITUSTARPEET

tai velaksi helpoilla vähittäismaksuilla ja ilmaisella tuontipalvelulla, VANEERIA, LAUTAA, OVIA YM. Uutta ja käytettyä tavaraa. Pesuammeita, toiletteja, sinkkejä, putkea ym.

ERIKOISUUKSIA

⅝" KUUSIVANEERIA 4'x8' 3.55

⅛" "MASONITE" 4'x8' 1.49

Greenspoon Bros. LIMITED

214 Notre Dame 674-4259 Sudbury

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

"Jumppanaisia" tapaamaan torstai-iltana

Finnish haalilla "jumppa-harjoituksissa" käyvät naiset auttavat urheilutoimintaa myös illanvieton järjestämisen muodossa.

Kuten tiedetään, "liiton" vuokralennon mukana menee Suomeen myös SCAUL:n tyttäriä, jotka osallistuvat aktiivisesti TUL:n naisten III liittopäiville Jyväskylässä. Tarkoitus on tämän bingotilaisuuden avulla auttaa rahallisesti heidän vaativaa matkaansa niin, että me kaikki saamme nauttia hauskasta illasta koko rahamme edestä. Toisin sanoen torstaina saadaan kaksi kärpästä yhdellä iskulla — vaikka ei näin kylmillä ilmoilla ole tietoakaan niistä oikeista kärpäsistä.

Bingo on Finnish haalilla torstaina, toukokuun 12 pnä kello 7.30 illalla. Myös bingovoitot ovat tervetulleita.

Seurapelit Beaver Lakella

Beaver Laken naiset järjestävät seurapeli- ja kahviaistilaisuuden keskiviikkoiltana 18 pnä. Tulkaa kaikin viettämään iltaanne seurapelin ääressä. Kahvikultaa tarjoillaan, siis varatkaa iltanne tätä hauskaa tilaisuutta varten. Tilaisuus alkaa kello 7.30 illalla. Tervetuloa. — Naiset.

Maidon hinta nousi sentillä

Maidon hinta kohosi Sudburyssa eilisestä alkaen sentillä kvarttia kohti. Useimmat ontariolaiset meijerit kohottivat maidon hintaa kahdella sentillä kvartti perustellen sitä sillä kun Ontarion maitokauppalautakunta määräsi maitofarmareille 32 sentin korotuksen sataa paunaa kohti maitona käytettävästä maidosta.

Sudburylaiset maksavat nyt kotiin ajettuna 29 senttiä kvartista ja keskimäärin 28 senttiä kvartti kauppakeskuksista ostaessaan.

Suomalainen autokorjaamo

D. G. MOTORS

PAUL LUOMA

Erikoistunut automaattisiin vaihteisiin

Yleistä autokorjausta

KAIKKI TYÖ TAATAAN

KOHTUULLISET TAKSAT

Puhelin 674-0988, kotiin 694-4387

387 Bessie Street, Sudbury, Ont.

Työn Puistoa kunnostamaan

Tänä keväänä, kuten edellisinäkin vaatii Työn Puisto oikein talkoovoimalla suoritetun kevätsiivouksen ollakseen kauneimmillaan kesän aikana. Talkoot on päätetty järjestää torstaina 19 pnä ja kukin saa mennä sinne niin aikaisin kuin suinkin ehtii, sillä eihän siellä pimeässä enää näe mitään tehdä. Haravat ja muut työkalut olisi hyvä ottaa mukaan, että niitä olisi varmasti tarpeeksi. Siellä tarjoillaan hyviä voileipiä ja kuumaa kahvia, joka varmasti maistuu „tupatyöläisille" kun on hetken raittiissa ulkoilmassa. Saapukaa joukolla Työn Puiston siivoustalkooseen 19 pnä.

Sairashuoltokomitea kiittää lahjasta

Ida Kontola on lahjoittanut täkäläisten kansalaistemme sairashuoltotyön edistämiseksi, äitinsä Josefiina Kolarin muistoksi $2.00. CSJ:n Sudburyn osaston sairashuoltokomitea esittää sulimmat kiitoksensa lahjoituksesta.

Samuel V. Sainio kuoli perjantaina

Noin 55 vuotta Sudburyn seudulla asunut Samuel Verner Sainio kuoli perjantaina lyhyen sairauden jälkeen sydäntaudin johdosta kotonaan RR3, Sudbury, Ont. Hän oli 81 vuoden ikäinen. Suremaan jäi lähinnä tyttärensä mrs. Jack (Margaret) Sheare, Torontossa, mrs Leo (Daisy) Wiita ja mrs Oiva (Ethel) Kaukolin Wanupissa, kahdeksan lastenlasta ja 4 lasten lasten lasta täällä ja 2 veljeä Suomessa.

Edesmennyt Sainio oli aikaisemmin Incon palveluksessa ja myöhemmin farmarina, jääden eläkeläisen osalle v. 1957.

Sainio haudattiin Lougheedin hautaustoimistosta Park Lawn hautausmaahan maanantaina. Hautausseremonian suoritti pastori P. Heinilä. Kantajina palvelivat: Jack Sheare, Leo Wiita, Oiva Kaukolin, Esa Heikkilä, Mauno Mäkynen ja Bill Romo.

Rachel Hill kuoli sunnuntaina

Rachel Elizabeth Hill (os.Aho) Sudburysta, kuoli sunnuntaina toukokuun 8 pnä Sudbury General sairaalassa.

Garsonissa syntynyt ja Sudburyssa koulukasvatuksensa saanut mrs. Hill, jonka mies Eino Hill kuoli 1963, oli kuollessaan 54-vuoden ikäinen. Suremaan jäi lähinnä poika, Jack, Sudburysta ja 1 tyttö, Wendie kotona, sekä 2 lasten lasta ja neljä siskoa, mrs Felix (Eva) Luopa, mrs Robert (Muriel) Faulkner ja mrs Ed. (Irene) Salo, Sudburysta sekä mrs. Clifford (Gertie) Haist, Fonthill, Ont.

Mrs Hill haudataan Lougheedin hautaustoimiston toimesta St. Pauls Yhdistyneestä kirkosta Park Lawn hautausmaahan keskiviikkona, toukokuun 11 pnä. kello 1.30 ip. Hautajaisseremonian suorittaa Rev. Gordon Adams.

— **YHDYSVALLAT LASKI VESILLE** 13:nnen ydinkäyttöisen sukellusveneensä "George C. Marshallin" Newportissa Virginiassa. Tämä on Yhdysvaltain laivaston 36s alus joka varustettaan Polaris-ohjuksilla.

TALONMIES HALUTAAN

Talonmies halutaan Toronton osaston Don-haalille. Talossa on öljylämmitys. Tehtäviin kuuluu haalin puhtauden ja kunnossa pito jne. Suomen ja englanninkielen taito suotava. Neljän huoneen huoneisto, sähkö ym. Toimi otettava vastaan heinäkuun 1 pnä.

Hakemukset pyydetään lähettämään palkkavaatimuksineen osoitteella:

TORONTON OSASTON JOHTOKUNTA

957 BROADVIEW AVE. TORONTO 6, ONT.

PINEHILL LUMBER

suomalaisten omistaman puutavaraliikkeen

Toukokuun säästöjen festivaali

TOUKOK. 2 P. -- 23 P:ÄÄN

Siksi kun 35 itsenäistä puutavaraliikettä on liittynyt BOLD-jäsenyyteen saadakseen tavaralleen vaunulastittain ostohinnat, asiakkaat saavat alennetuilla hinnoilla laatutuotteita.

FREE! YOU CAN WIN A NEW MUSTANG! 2-DOOR HARDTOP 6-CYLINDER, 3-SPEED TRANSMISSION, RADIO, WHITEWALLS!

35 OTHER PRIZES! A WINNER AT EVERY BOLD DEALER

ILMAISEKSI

Tilaisuus voittaa 1966 FORD "MUSTANG" AUTO lisäksi 14 transistorin AM/FM RADIO. EI TARVITSE MISTÄÄN OSTAA vain täyttää osallistumiskaavake ja panna se laatikkoon näytehuoneistossamme. Radio nostetaan kaupassamme toukok. 24 pnä Ford-auto Torontossa BOLD puutavarayhtiön pääkonttorissa kesäk. 1 pnä.

Laatu-ulkomaalia	"Garden Pet" kottikärryjä	Kattolevyjä	Ulko-ovia
Tavall. 1.69 kv., 5.95 gal.	Kevyitä, vahvoja, helppoja käsitellä, teräksinen laatikko. Tav. 9.95.	Valmis valkoinen päällystys, 12"x12". Tav. 13c.	1¼" alumiinisia "Combination" Tavall. 27.78, 2'8"x6'8", 2'10"x6'10"
ERIKOISUUS KV. 1.09 GAL. 3.75	ERIKOISUUS 7.95	ERIKOISUUS 9.9¢	ERIKOISUUS 23.99

BOLD BUILDING CENTRE

PINEHILL LUMBER

Mauno Kauppi
Harvey Punkari

Valtatie 17 ja Livelyn käännöksen kohdalla, puh. 692-4754

3-7-10-12)

Tiedotusvälineet ovat myös kasvatusvälineitä

Radion, television, elokuvan ja lehtien kuvat ja äänet alkavat tulla nykyään yhtä tutuiksi luokkahuoneissa kuin taulu ja liitu. Eräissä kouluissa ne ovat tulleet jopa tutummiksi. Yhä selvemmin huomataan, että näillä tiedotusvälineillä on kaksinkertainen tehtävä: informointi ja kasvatus. Kehitysmaat, joilta puuttuu klassiset opetusvälineet, ymmärtävät, että nämä uudet audiovisuaaliset apuvälineet voivat muuttaa niinkin erilaisten aineiden opetus kuin kielet, maantiede ja luonnontieteet.

Unescon julkaisema 425 sivuinen tiedotustoimintaa eri puolilla maailmaa kuvaava raportti kokoaa uusimmat tiedot lehdistöstä, radiosta, televisiosta ja elokuvista lähes 200 maassa. Se osoittaa kuinka eräissä maissa näitä välineitä käytetään rikastuttamaan jo asianmukaista opetustyötä, toisissa täydentämään riittämättömiä opetusvälineitä, joissakin taas avaamaan lukutaidottomuuden solmut.

Tutkimuksesta käy selville että lähes 70%:lta maailman ihmisistä puuttuu alkeellisimmatkin mahdollisuudet tietojen saamiseen sekä omasta maastaan että ulkomailta — selvä osoitus siitä kuinka epätasaisesti tiedotusvälineet ovat jakautuneet eri maiden kesken. Yli sadassa maassa, Afrikassa, Aasiassa ja latinalaisessa Amerikassa, ei ylletä edes Unescon asettamaan minimitavoitteeseen, joka on 10 päivälehden numeroa, 5 radiovastaanotinta ja 2 paikkaa elokuvateattereissa sataa henkeä kohti. Maanviljelysseudut ovat kaikkein köyhimpiä tässä suhteessa. Samoissa maissa on myös perinteellisten opetusvälineiden puute suurin.

Tämä osoittaa osaltaan, kuinka tärkeää osaa tiedotusvälineet esittävät niin kasvatuksessa kuin taloudellisessa ja sosiaalisessa kehityksessä yleensä. Hallintovirkamiehet huomaavat yhä selvemmin, että vaikutuksen nopeudessa, kantavuudessa ja voimassa lyömättömät tiedotusvälineet antavat rajoittamattomia mahdollisuuksia ammatti- ja yleiskasvatuksen laajamittaiseen levittämiseen.

Tästä syystä useat afrikkalaiset hallitukset rohkaisevat maaseutulehdistön kehitystä tukeakseen lukutaitotyöohjelmiaan. Esimerkiksi Ghanassa ja Nigeriassa painetaan maaseudulle tarkoitettuja, enimmäkseen paikallisilla kielillä toimitettuja viikkolehtiä.

Radion mahdollisuudet kasvatustyössä on tarkkaan tutkittu. Kehitysmaat antavat etuoikeuden tämän tiedotusvälineen kehittämiselle ja kehittyneemmät maat lisäävät sen käyttöä opetustarkoituksiin.

Melkein kaikki Etelä-Amerikan valtiot käyttävät nykyään radiota apuna opetustyössä. Kolumbiassa "kouluradiolla" on joka päivä 170,000 alkeisopin saajaa kuuntelijoina. Perun valtion lähettimet, samoin kuin 14 yksityistä asemaa, jakavat säännöllisesti opetusohjelmia. Chilen yksityisten asemien velvollisuutena on lähettää opetusministeriön oppikursseja ja kansansivistysohjelmia, jotka kuuluvat koulujen pakolliseen opetusohjelmaan. Argentiinan opetusministeriö käyttää valtion radioasemaverkostoa jokapäiväisiin lähetyksiin yli 300 koulua varten.

Keski-Amerikan valtiot velvoittavat kaupalliset asemat omistamaan aikaa — ilmaiseksi — kouluja varten tarkoitetuille opetusohjelmille, ajankohtaisille ohjelmille ja yleisöä kiinnostaville kulttuuriohjelmille.

Aasialaiset lähettimet antavat tärkeän sijan opetusohjelmille. Manner-Kiinan kahteen "radio- ja televisioyliopistoon" on kirjoittautunut 23,000 opiskelijaa. Intian yleisradio on perustanut 2000 maanviljelijäin keskustelukerhoa ja lähettää erikoisohjelmia, joita käyttää opetuksen apuna noin 18500 koulua. Radio Pakistan lähettää erityisiä opetusohjelmia aikuisille paikallisilla kielillä kaikkien lähettimiensä kautta.

Melkein kaikki Euroopan valtiot lähettävät kouluille tarkoitettuja ohjelmia ja tarjoavat eri asteisia kasvattavia ohjelmia ja kielikursseja aikuisille. Puolalaisessa radioyliopistossa on noin 200 000 opiskelijaa. Tanskassa on "Iltakorkeakoulu ja "Sunnuntaiyliopisto". BBC:n lontoolaiset kaukoidän osastot lähettävät joka viikko 150 englannin kielen oppituntia radion kautta ja se onkin suurin radion kautta tapahtuva kielten opiskelun kokeilu.

Yhdysvalloissa on 187 ei-kaupallista lähetintä, jotka ovat omistautuneet kasvatukselle ja jotka ovat yliopistojen, valtion tai kuntien johtamia. Neuvostoliitossa ja Australiassa lähetetään opetusohjelmia, joita 94% kouluista kuuntelee.

Televisio ei ole vielä kovin yleinen kehitysmaissa, mutta niissä, joissa se jo on, on annettu tärkeä sija opetusohjelmille. Niinpä Länsi-Nigeriassa lähettää koulu-TV kolme tuntia päivässä. Näille ohjelmille on saatu katselijoita myös suuren yleisön joukosta. Myös Pohjois- ja Itä-Nigeriassa pannaan suuri paino kasvattaville ohjelmille. Keniassa tämäntapaiset ohjelmat muodostavat kuudennen osan televisiolähetyksistä. Rhodesiassa suunnitellaan säännöllisiä opetusohjelmia.

Chilessä kaikki asemat ovat yliopistojen johtamia ja niillä on kasvatuksellinen luonne. Venezuelassa yksi valtion omistama asema lähettää päivittäin noin kuusi tuntia opetus- ja kulttuuriohjelmia.

Intian televisiolla on luonnontieteen, englannin kielen ja hindinkielen kursseja oppikouluja varten. Ainoana Aasian valtiona Japanilla on tiheä televisioverkosto, jonka piiriin kuuluu 86% japanilaisista perheistä ja joka lähettää opetusohjelmia 24,000 koululle. Myös Amerikan Samoasaarille on paikalliselle TV:lle järjestetty suuri kasvatuksellinen ohjelmaosasto.

Yhdysvalloissa on yli 60 ei-kaupallista TV-lähetintä, jotka ovat koulujen, yliopistojen tai erilaisten rahastojen omistuksessa. Opetusta annetaan television välityksellä yli 200,000 neliökilometrin alueella, mistä saa jonkinlaisen käsityksen siitä, mitä satelliittien avulla voitaisiin kasvatuksen alalla tehdä.

Europassa annetaan koulutelevisiolle tärkeä asema. Italia ja Iso-Britannia ovat erityisesti kehittäneet tätä kasvatusmuotoa.

Portugali ei tunnusta YKn päätöstä

YK, New York. — Portugali asetti perjantaina kyseenalaiseksi sen päätöksen laillisuuden, joka tehtiin YKn turvallisuusneuvostossa 9. huhtikuuta ja jossa Portugalia kehotettiin olemaan sallimatta öljyn pumppausta Mosambikin kautta Rhodesiaan sekä annettiin Englannille valtuudet käyttää voimakeinoja pyrkiessään estämään öljylaivoilta pääsyn Beiran satamaan.

Portugalin ulkoministeri A. Franco Nogueira väittää, ettei ole mitään todisteita siitä, että öljyn toimittaminen Rhodesiaan uhkaisi rauhaa. Hänen mielestään TN:n päätöstä voidaan pitää yksinomaan suosituksena.

STRAUSS SMITHIN TAKANA

Umtata, Etelä-Afrikka. — Länsi-Saksan entinen puolustusministeri Franz-Josef Strauss sanoi lauantaina Umtatassa Etelä-Afrikassa, että hänen äskettäin tekemällään salaisella Rhodesian-vierailulla ei ollut poliittista tarkoitusta.

Lehtitieto, jonka mukaan hän kävi Rhodesiassa järjestääkseen Rhodesian ja erään länsisaksalaisen yrityksen kauppasuhteita, on "sataprosenttista valhetta", lisäsi Strauss haastattelussaan. Hän sanoi päättelevänsä matkansa jälkeen, että olisi "kauhea erehdys ja rikos käyttää voimakeinoja ja aiheuttaa verenvuodatusta Rhodesian tilanteen selvittämiseksi".

Naisen ruumis löydettiin Ramsey-järvestä

No 70 Nepahwin avenuella asuneen 44-vuotiaan mrs. Abraham Richerin ruumis löydettiin sunnuntai-iltana Ramsey järvestä, noin 25 jalan päässä rannasta Sudbury General sairaalan takaa. Veden syvyys on sillä paikalla noin 10 jalkaa.

Ruumiin löysivät 14-vuotias Kathy Kyrzakos ja 16-vuotias Patricia Sembley. Lääkäri Gilles Desmaraisin arvion mukaan ruumis oli ollut vasta vajaan tunnin vedessä. Naisen käsilaukku oli myöhemmin löydetty noin 25 jalan päästä vesirajasta.

Naisen aviomies, Abraham Richer kertoi vaimonsa sanoneen, että hän lähtee vähän kävelylle. Tämä tapahtui noin tuntia ennen kuin ruumis löytyi. Poliisit tutkivat asiaa.

Mrs. Richeriltä jäi aviopuolison lisäksi yhdeksän lasta.

Tilatkaa Vapaus!

KUOLLUT

Rachel Elizabeth Hill

kuoli Sudbury General-sairaalassa, sunnuntaiaamuna, toukok. 8 pnä 1966, ollen 54 vuoden ikäinen.

Edesmenneen Eino Hillin puoliso. Lähinnä suremaan jäi poikansa Jack, Sudburyssa, tyttärensä Wendie, kotona; pojanlapset Christopher ja Andrea Hill; neljä siskoa, mrs. Felix (Eva) Luopa, mrs. Robert (Muriel) Faulkner ja mrs. Ed. (Irene) Salo, kaikki Sudburyssa sekä mrs. Clifford (Gertie) Haist, Fonthill, Ont.

Vainaja lepää Lougheedin hautaustoimistossa, 62 Eyre St. South. Hautajaiset St. Paul's United kirkosta, 131 Regent S. S. keskiviikkona, toukok. 11 pnä kello 1.30 ip, Park Lawn hautausmaahan.

Päihtynyt karhu menehtyi mässäilyyn

Moskova. — Insinööri Vladimir Serjapovin tutkimusretkikunta suoritti öljyn ja maakaasun etsintöjä Tomskin alueella Siperian Taigassa. Lähtiessään tutkimaan lähiseudulle retkikunnan jäsenet jättivät leirialueelle teltan, jossa oli radiolähetin, elintarvikkeita, astioita ym. Palattuaan takaisin he löysivät teltan revittynä ja 50 kiloa sokeria, makaronit, hiivat rasvat ja leivät oli syöty. Jäljistä voitiin päätellä, että rosvoileva vieras oli ollut karhu, joka ei ole ehtinyt ennen talven tuloa valmistaa itselleen pesää, vaan on jäänyt vaeltamaan nälkäisenä ja ärtyneenä. Tällaisia karhuja tapaa taigametsissä silloin tällöin. Syötyään kyllikseen karhu oli ilmeisesti iloissaan leikitellyt radiolla ja paiskannut sen sitten vesisankoon. Metalliastiat se oli painanut lyttyyn, pureskellut lusikoita ja viskellyt ympärille patruunat. Savukkeista ja tulitikuista karhu kaikesta päätellen ei ollut pitänyt.

Pian tämän kutsumaton vieras tavattiinkin lähitienoolta. Se oli noin kaksi ja puoli metriä pitkä karhu, kertoi Vladimir Serjapov. Panokset olivat kostuneet niin, ettei niistä ollut mitään hyötyä, joten päätettiin hyökätä karhua vastaan traktorilla. Ensin peto hyökkäili traktoria vastaan, mutta sitten katsoi viisaimmaksi paeta metsään. Hetken kuluttua näimme sen uudelleen piehtaroivan lumessa ja mörisevän. Se oli humaltunut sokerista ja hiivasta. Seuraavana päivänä karhu tavattiin kuolleena, liika mässäily aiheutti taiganryövärin kuoleman.

Terästyttö

Beiruit. — Kaksikymmentäviisivuotias ranskalaistyttö Jani Retinon, joka on judon asiantuntija, ampui äskettäin Beirutissa yhden miehen ja haavoitti toista näiden hyökätessä hänen kimppuunsa.

Tyttö oli poistumassa autotallistaan kun miehet hyökkäsivät hänen kimppuunsa varastaakseen tytön jalokivet. Toinen miehistä yritti pujottaa köyden tytön kaulaan, mutta tämä heitti miehen maahan. Tällöin toinen miehistä sieppasi taskustaan aseen uhaten tyttöä. Tyttö nappasi kuitenkin mieheltä pistoolin, ampui toisen ja haavoitti toista, kertoi Beirutin poliisi.

Tilatkaa Vapaus!

KUOLLUT

Samuel Verner Sainio

kuoli kotonaan Wanupissa perjantaiaamuna, toukok. 6 pnä 1966, ollen 81 vuoden ikäinen.

Edesmenneen Aino Sandholm Sainion puoliso (kuoli 1957). Lähinnä suremaan jäivät tyttärensä mrs. Jack (Margaret) Sheare, Torontossa, mrs. Leo (Daisy) Wiita ja mrs. Oiva (Ethel) Kaukolin, molemmat Wanupissa; kaksi veljeä Suomessa; 8 lastenlasta ja 4 lastenlastenlasta.

Hautajaiset toimitettiin Lougheedin hautaustoimiston kappelista, maanantaina, toukokuun 9 pnä 1966, klo 1 ip. Park Lawn hautausmaahan.

Kauneimmat

MUISTOJEN KUKAT

edesmenneen toverimme

EINO MÄEN

MUISTOLLE

Anni ja Armas Lindberg
Fanni ja Hannes Isotalo
Mary ja Toivo Kolppanen
Vilma ja Väinö Niskanen
Helga ja Heikki Allikoski
Hilma ja Heikki Kulmala
Aili ja Eino Simonen

Sault Ste. Marie, Ontario

Kauneimmat

MUISTOJEN KUKAT

edesmenneen toverimme ja ystävämme

SAMUEL VERNER SAINION

MUISTOLLE

Hänen työtään ja muistoaan kunnioittaen,

CSJ:n Wanupin osasto	Toini ja Paul Hill
Voitto Lehti	August Suojoki
Ida Romo ja Vilho	Lempi ja Vili Kangassalo
Rosa ja August Aalto	John Mäki
Rita ja Viljo Romo	Walter Koivisto
Hilja Laitila	Toivo Mäkinen
Antti Lahtinen	Helmi ja Emil Ahonen
Mary ja Hiski Liikanen	Margit ja Väinö Romo
Mary ja Viljo Nenonen	Sally ja Tauno Hakala

R. R. 3 SUDBURY, ONT.

Kauneimmat

MUISTOJEN KUKAT

edesmenneen rakkaan veljemme ja enomme

Taisto Henry Pellisen

MUISTOLLE

Kuoli huhtikuun 29 päivänä 1965.

Aina rakkaudella kaivaten muistaen,

Vieno ja Ilmari Leppänen
Kyllikki ja Sulo Lindroos
Lempi ja Vili Kangassalo
Liisi, Leo ja Olavi Pellinen
Yrjö Pellinen
Caroline, Wilma, Sylvia ja Arvo Leppänen
Kathy, Marline ja Paul Leppänen
Eila ja Vilho Mäntylä
Martti ja Jukka Mäntylä

WAHNAPITAE ONTARIO